

KARMØY KOMMUNE

Forslag til planprogram Kommuneplanens arealdel 2022 – 2031

Karmøy formannskap 28.03.2022

Innhold

1. Bakgrunn	2
2. Kommuneplanens arealdel.....	2
Planprogram for kommuneplanens arealdel – en oppskrift på prosessen.....	2
3. Mål og føringer for planarbeidet.....	3
Nasjonale føringer	3
Regionale føringer	4
Lokale føringer.....	4
4. Hvordan nå målene	6
5. Sentrale tema i planarbeidet.....	7
5.1. Bærekraftige byer og lokalsamfunn	7
5.2. Boliger og bomiljø.....	10
5.3. Sosial infrastruktur	13
5.4. Næring og arealkrevende handel.....	14
5.5. Fritidsbebyggelse og turisme	16
5.6. Grønnstruktur.....	17
5.7. Landbruks- natur og friluftformål, kulturlandskap.....	18
5.8. Sjø og strandsone	20
5.9. Mobilitet og teknisk infrastruktur	21
5.10. Klima og miljø	23
6. Krav til konsekvensutredning og Risiko- og sårbarhetsanalyse	25
7. Gjennomføring av planarbeidet	29
Fremdrift.....	29
Politisk organisering og forankring.....	30
Administrativ organisering	31
Samarbeid og medvirkning.....	31
Krav til arealinnspill	33
Sortering og vurdering av innkomne innspill	33
8. Referanser	34

1. Bakgrunn

Kommunal planstrategi 2020-2023 ble vedtatt i kommunestyret 02.06.2020 - sak 60/20.

Planstrategien belyser kommunens utfordringer og utviklingstrekk, og viser at det er behov for en full revisjon av både kommuneplanens samfunnsdel og arealdel i inneværende kommunestyreperiode. Karmøy kommune ønsker å styrke kommuneplanen som styringsverktøy, ved å ha selvstendige planprosesser for samfunnsdelen og arealdelen, og behandle samfunnsdelen i forkant av arealdelen. Samfunnsdelen skal inneholde en overordnet arealstrategi, som skal styrke sammenhengen mellom planene og bidra til at samfunnsdelen legger føringer for arealdelen.

Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til de langsiktige utfordringene og fastsette mål og strategier for kommunens utvikling, både som samfunn og organisasjon. Planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030 ble vedtatt av kommunestyret i Karmøy den 16.11.2020, sak 149/20. Planprogrammets hovedformål er å «(...) styrke og forankre samfunnsdelens posisjon som Karmøys viktigste styringsdokument, samt styre kommunen som samfunn og organisasjon i en retning som er forankret i FNs bærekraftmål.» Kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi ble behandlet i Kommunestyret 15.11.2021, sak 117/21. og har vært på høring i perioden er 30.11.2021 – 24.01.2022.

2. Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel skal være det overordnede styringsdokumentet for arealpolitikken i Karmøy. Arealdelen skal speile de mål og strategier som er fastsatt i samfunnsdelen, og omsette disse målene og strategiene til konkret arealbruk. Arealdelen som skal utarbeides er juridisk bindende og består av kart, bestemmelser, retningslinjer og planbeskrivelse med konsekvensutredning og risiko- og sårbarhetsanalyse.

Formannskapet gjorde vedtak om **oppstart av kommuneplanens arealdel** i sitt møte 06.12.2021, sak 126/21, og oppnevnte et politisk arbeidsutvalg fra formannskapet til den forestående prosessen for ny arealdel.

Planprogram for kommuneplanens arealdel – en oppskrift på prosessen

Plan- og bygningsloven § 11.13 sier at «For kommuneplan skal det utarbeides planprogram etter reglene i § 4-1. Forslag til planprogram skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn senest samtidig med varsel om oppstart og kunngjøring av planarbeidet, og gjøres tilgjengelig gjennom elektroniske medier. Fristen for å gi uttalelse skal være minst seks uker».

Planprogrammet for arealdelen skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger (PBL § 4-1).

I denne første høringsfasen er det mulig for alle å gi

- Generelle innspill til planprogrammet - innsatsområder og arealtema, og hva slags type medvirkning og prosess kommunen bør ha
- Arealinnspill - konkrete forslag til endret arealbruk

Innspill til planprogrammet behandles i forbindelse med fastsetting av planprogram. Det er vanligvis kommunestyret som fastsetter planprogrammet, men ifølge plan- og bygningslovens § 11-13 kan kommunestyret delegerer denne myndigheten, jf. kommuneloven § 8. I Karmøy kommune har kommunestyret delegert myndigheten til å legge ut planprogram til formannskapet.

Når kommunestyret har fastsatt planprogrammet skal selve planforslaget utarbeides. Vurdering av arealinnspill behandles i denne fasen. Arealinnspill må vurderes mot den overordnede arealstrategien og konsekvenser for miljø og samfunn. Arealinnspill som kommunen ønsker å ta til følge vil bli innarbeidet i planforslaget og konsekvens-utredet før offentlig ettersyn.

3. Mål og føringer for planarbeidet

Lover, nasjonale forventinger, statlige planretningslinjer og regionale planer m.m. gir rammer og føringer for kommuneplanarbeidet. Kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi og andre vedtatte planer og strategier legger også føringer for planarbeidet. Oversikten her er ikke uttømmende, men viser de viktigste.

Nasjonale føringer

Plan- og bygningsloven har som formål å fremme bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.

Ifølge **nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019** skal FN's 17 bærekraftsmål være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer, og være en del av grunnlaget for kommunenes samfunns- og arealplanlegging. Flere av utviklingsmålene, både sosiale, økonomiske og miljømessige bærekrafts-dimensjoner, har arealmessige konsekvenser. Regjeringen forventer at fylkeskommunene og kommunene baserer sin samfunns- og arealplanlegging på et oppdatert kunnskapsgrunnlag». Forventningen har fire hovedtema:

- planlegging som verktøy for helhetlig og bærekraftig utvikling
- vekstkraftige regioner og lokalsamfunn
- bærekraftig areal- og transportutvikling

- byer og tettsteder der det er godt å bo og leve

Statlige/ Rikspolitiske planretningslinjer(STPR/RPR) og andre nasjonale føringer

- STPR for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, 2014
- Nasjonal jordvernstrategi, 2015
- RPR for å styrke barn og unge sine interesser i planleggingen, 2016
- STPR for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning, 2018
- STPR for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen, 2021
- Retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegginga, T-1442, 2021

Regionale føringer

Regionale myndigheter har ansvar for den regionale utviklingen og arealforvaltningen på tvers av kommunegrensene. **Regional plan for areal- og transport på Haugalandet** (2017) legger felles og langsiktige rammer for arealutvikling og transportutviklingen i regionen, og inneholder mål om utvikling av en attraktiv region med levende og funksjonelle by- tettsteds- og grendesentre, korte daglige reiser, miljøvennlig og effektiv transport, god bokvalitet og folkehelse, og langsiktig forvaltning av arealverdier. Regionale utviklingstrekk 2020 viser et oppdatert utfordringsbilde.

Andre regionale planer:

- Regionalplan for energi og klima 2010-2020
- Regionalplan landbruk i Rogaland, 2011
- Regionalplan for friluftsliv og naturforvaltning (UTE-planen)2017-2024
- Samferdselsstrategi for Rogaland 2018-2029
- Regional jordvernstrategi for matfylket Rogaland, 2019
- Regional reiselivsstrategi for Haugalandet 2019-2025
- Nærings- og innovasjonsstrategien for Rogaland, 2020
- Regionalplan for klimatilpassing i Rogaland 2020-2050
- Regionalplan sjøareal havbruk, 2017 (revisjon pågår)
- Utredning av nye bompengepakker for Haugalandet etter 2023 (pågår)

Lokale føringer

Kommuneplanens samfunnsdel skal bidra til at administrasjon og politikere får et felles styringsverktøy for å skape et bærekraftig Karmøy. Planen viser hvordan kommunen støtter opp om nasjonale og globale målsettinger, og hvordan målene gir retning for utviklingen av vårt eget lokalsamfunn og vår egen kommune. I arbeidet med samfunnsdelen har Karmøy kommune vedtatt én visjon og syv prioriterte satsningsområder.

Karmøy kommune har fått utarbeidet en analyse av tre utviklingsscenarioer som analyserer konsekvensene av ulik disponering av areal til bolig, besøksintensiv handel og service, og arealintensiv næring (kontorarbeidsplasser). Med bakgrunn i målene i samfunnsdelen og scenarioanalysen er det utarbeidet en arealstrategi som skal sikre god sammenheng mellom kommuneplanens samfunnsdel og arealdel.

Hovedgrepet i **samfunnsdelens arealstrategi** er å styre vekstkraften inn mot de tre byene i kommunen, samt avklare funksjonsdelingen mellom byer og tettsteder. En arealstrategi vil ikke snu opp ned på alt det bestående, kommunens innbyggere skal fortsatt bo og leve gode liv der de bor så lenge de ønsker. Arealstrategien gir føringer for hvordan kommunen skal disponere vekstkraften og legge til rette for ny etablering i et samfunn med endrede behov og mål for utviklingen.

Mange nyere planer og strategier og utredninger for Karmøy skal også følges opp i kommuneplanens arealdel:

- Kommunedelplan for klima og energi 2017
- Strategisk næringsplan 2017
- Jordvernstrategi 2019
- Oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer 2020
- Levekårsundersøkelse for Karmøy 2021
- Leve hele livet 2021
- KDP for naturmangfold – pågår
- KDP for kulturminner – pågår
- ny LNF- kartlegging – pågår
- Plan for overvannshåndtering - pågår
- Parkeringsstrategi – pågår
- Sykkel strategi – pågår
- Plan for klima, energi og miljø – oppstart 2022
- Plan for massehåndtering – oppstart 2022
- Målkart for organisasjonen – politisk styringsdokument
- Verbalvedtak pkt 31, 2020 - fritidsbebyggelse

støtter opp under målene i en tidlig fase, og bidra til å holde fokus på de viktige oppgavene det er nødvendig å løse. Samtidig kan det gi innbyggere, grunneiere og utbyggere forutsigbarhet om hvilke innspill til arealbruk det er realistisk å få gjennomslag for i arealdelen.

Det er nødvendig å gjennomgå, og eventuelt tilpasse, ulike nasjonale og regionale krav, forventninger og føringer gitt etter at gjeldene kommuneplan ble vedtatt i 2015. Karmøy kommune har siden sist kommuneplanrevisjon vedtatt flere kommunedelplaner. Kommunedelplanene innarbeides ved revisjon av kommuneplanens arealdel, for å ha et mer entydig plansystem. Nyere temaplaner og kartlegginger må legges til grunn og innarbeides i kart, bestemmelser og retningslinjer. Behovet for båndleggingssoner og hensynssoner må gjennomgås.

5. Sentrale tema i planarbeidet

Med bakgrunn i vedtatt planstrategi og samfunnsdelen med arealstrategi vil revisjon av kommuneplanens arealdel ha hovedfokus på temaene

- Bærekraftige byer og lokalsamfunn
- Boliger og bomiljø
- Sosial infrastruktur
- Næring og arealkrevende handel
- Fritidsbebyggelse og turisme
- Grønnstruktur
- Landbruks- natur og friluftformål, kulturlandskap
- Sjø og strandsone
- Mobilitet og teknisk infrastruktur
- Klima og miljø

5.1. Bærekraftige byer og lokalsamfunn

Her er vi

Ifølge Planstrategi 2020-2023 er 46 % av Karmøys befolkning bosatt i og rundt det man normalt forstår som byområdene Kopervik, Åkrehamn og Skudeneshavn. Byene preges likevel av en utflytende struktur med spredte funksjoner og lav boligtetthet. Viktige funksjoner som handel, service- og tjenesteyting og arbeidsplassintensiv virksomhet er i stor grad lokalisert utenfor sentrumsområdene, noe som har svekket attraktivitet og utviklingsmuligheter i byene som i utgangspunktet er små og sårbare for konkurranse utenfra. Denne utviklingen har også gjort at tilgjengeligheten til tilbudene er dårlig for de som ikke disponerer bil.

Haugesund er regionsenteret på Haugalandet, og særlig innbyggere på nord- Karmøy og fastlandet har en like naturlig tilknytning til regionsenteret som til kommunens egne byer. Karmøy kommune har også mange tettsteder og bygdesamfunn med gode kvaliteter, stedstilhørighet og dugnadsånd, men det spredte bosettingsmønsteret gir lange avstander til tjenestetilbud, handel og arbeid for mange.

Løpende oversikt over folkehelsen 2021 (referatsak fra kommunestyret sak nr. 038/21) viser at ungdommene er mindre fornøyd med lokalmiljø enn landsgjennomsnittet, og opplever mindre

trygghet i sitt nærmiljø, særlig i byene på Karmøy. Oversiktsdokumentet 2020 viser at psykiske plager og ensomhet er økende. Derfor er det viktig å etablere gode sosiale møteplasser for barn og unge.

Hit vil vi

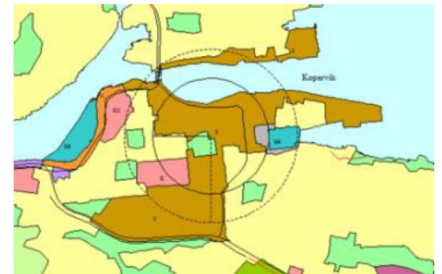
Karmøy kommune har mål om å utvikle stedsbevisste, levende byer og lokalsamfunn som er inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige, med et variert tilbud av kultur- og fritidsaktiviteter, møteplasser, arbeidsplasser, boliger, handel og tjenester.

Byer, tettsteder og bygder har ulike funksjoner. Dersom flere bor, handler og jobber i bysentrum gir det økt attraktivitet og investeringsvilje, effektiv samhandling og en enklere hverdag. Om Karmøy kommune skal klare målsettingen om å utvikle levende og attraktive byer, bør all ny besøksintensiv handel og service og arealintensiv næring (kontorvirksomhet) lokaliseres i byene. Hovedvekten av boligveksten skal skje i kommunens tre byer: Kopervik, Åkrehamn og Skudeneshavn. Tettstedene vist i arealstrategien kan ta opp i seg den resterende veksten når det finnes tilstrekkelig sosial og teknisk infrastruktur, og veksten ikke går ut over økosystemer, naturmangfold og jordbruksarealer, men primært kommer gjennom fortetting og transformasjon. Så har Karmøy kommune mange etablerte tettsteder og mindre lokalsamfunn der det fortsatt skal være godt å bo og leve.

Hvordan oppnår vi målene

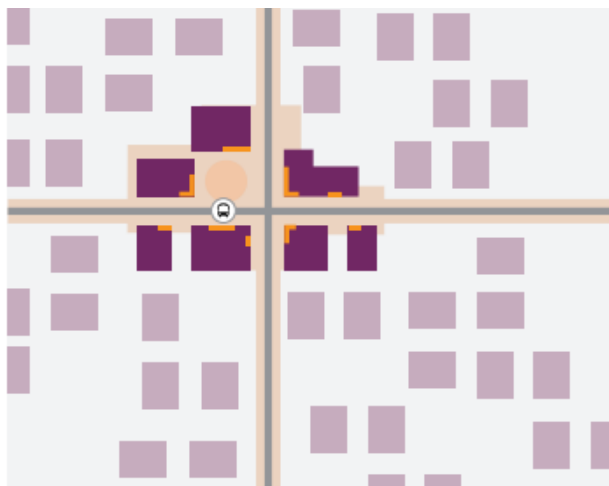
Kommunen har en ledende rolle i utviklingen av sentrumsområdene. For å få mer bærekraftige og velfungerende sentra må kommunen legge til rette for en optimal balanse mellom tilrettelegging for arbeidsplasser, bomiljø og besøksattraktivitet. Arealstrategien tydeliggjør funksjonsdelingen mellom by og lokalsamfunn, og denne følges opp i arealdelen. Kommunen har et særskilt ansvar for lokalisering av egen virksomhet for å styrke byene og gjøre tjenestetilbudet tilgjengelig for flest mulig.

En mer kompakt struktur i sentrumsområdene i kommuneplanen vil kunne styrke byutviklingen og skape mer levende og velfungerende sentra med kortere avstand mellom funksjoner. Utstrekning av sentrumsområdene må stå i forhold til senterets størrelse. Anbefalt avgrensning av sentrumsområder i mindre byer og tettsteder er ifølge KMD' s veileder *Planlegging av by- og tettstedsstruktur* maks 400 – 600 m gangavstand fra ytterkant til ytterkant.

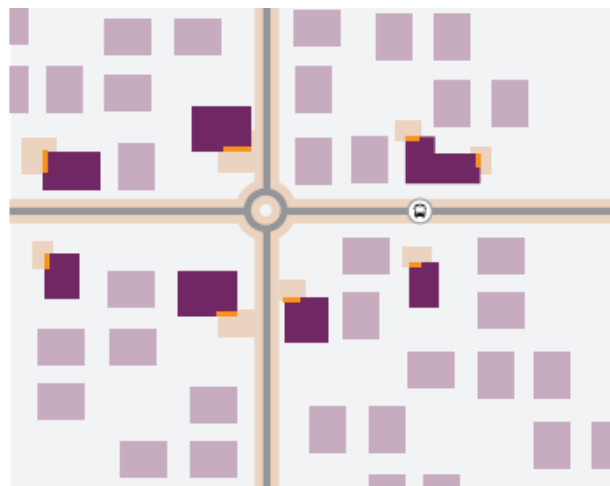

Planen må undersøke om det kan være hensiktsmessig å endre arealformål i utkanten av sentrum til andre formål.

Ved å se nærmere på strukturen i byer og tettsteder og legge til rette for samlokalisering og sambruk, vil flere møtes på tvers av alder og funksjonsnivå fordi de bruker de samme eller nærliggende arealer til ulike ærend samtidig. Figuren fra Håndbok i aldersvennlige lokalsamfunn (KS) viser en overordnet modell for nærmiljø som er tilrettelagt for fotgjengere:

Et nærmiljø for fotgjengere som henger sammen og gjør det attraktivt og lett å ferdes **til fots** mellom de ulike funksjonene.

Fremfor et nærmiljø hvor det er mer attraktivt og lett å ferdes **med bil**.

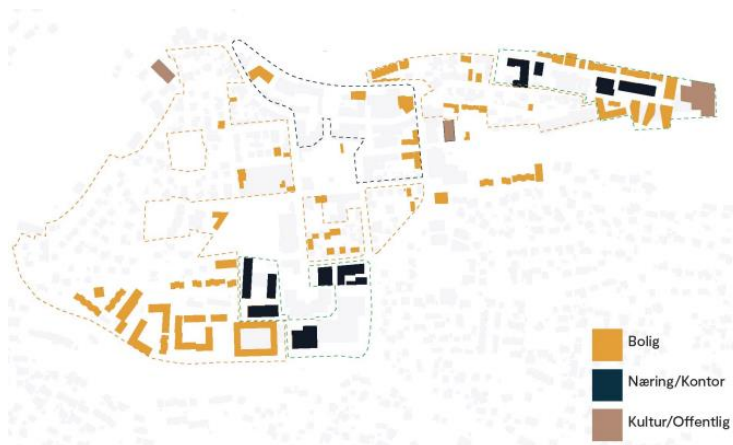
Attraktiviteten i byene og tettstedene kan styrkes ved å ta vare på stedsidentitet og sørge for en tydelig struktur, god arkitektur og gater og byrom tilpasset mennesker.

De ulike senterområdene i kommunen har forskjellig innhold, særpreg og kvaliteter. Kulturmiljøer og aktiv bruk av kulturhistoriske bygg er bærende kvaliteter i stedsutviklingen, og viktige bidrag i utviklingen av lavutslippssamfunnet. Identitetsskapende elementer og lokalt særpreg er også viktig for innbyggernes tilhørighet og trivsel. Hensynssoner kan brukes som verktøy for å fremheve og videreføre den eldre bebyggelsen som ressurs for byutviklingen. Kommunen kan også stimulere til byliv og økt attraktivitet ved å gjøre strategiske investeringer i byrom og gater.

Planen må undersøke hvordan det kan legges til rette for at flest mulig kan bo i gang- og sykkelavstand til sine daglige gjøremål i fremtiden. Det ligger også et utviklingspotensial i å utnytte etablert infrastruktur og kollektivtilbud.

Mobilitetsløsninger som prioriterer myke trafikanter, trygg skolevei og en aktiv hverdag er viktig for trivsel, trygghet og attraktivitet i byer og tettsteder. Grønnstruktur og turstier kan sikres og utvikles for å ivareta folkehelse, trivsel og fysisk aktivitet.

I forbindelse med kommuneplanens samfunnsdel er det utarbeidet mulighetsstudier for videreutvikling av de tre byene på Karmøy. Mulighetsstudiene viser potensiale for ny arealbruk og ideskitser til videreutvikling av byene, både når det gjelder nyetablering av bolig, handel, næring, kontor, kulturtilbud og andre funksjoner, og møteplasser og grønne korridorer. Studiene er et godt utgangspunkt for å videreutvikle og styrke byene.

Utredningsbehov og oppgaver:

- Kartlegge eksisterende besøksintensiv og arealintensiv virksomhet i byer og tettsteder
- Vurdere potensiale for byutvikling og fortetting for handel, kontor, tjenesteyting og boliger i de tre byene, og sikre trygge, aldersvennlige og kjønnsbevisste byrom og gater (byform- og fortettingsanalyse)
- Analysere fremtidig behov for bruksareal til handel i kommunen for øvrig (retningslinje for handelsanalyse i ATP Haugalandet)
- Vurdere en mer avgrenset og kompakt senterstruktur tilpasset byenes og tettstedenes størrelse, og vurdere en evt hensiktsmessig endret arealbruk i utkanten
- Undersøke hvordan kommuneplanen kan legge til rette for å ta vare på den eldre bebyggelsen som ressurs for byutviklingen (utarbeide arkitekturstrategi og norm for uterom for sentrumsområdene)
- Undersøke hvordan kommuneplanen kan sikre et differensiert boligtilbud og tilpasning til fortetting og transformasjon (bestemmelser for boligsammensetning, utearealer, høyder, arkitektonisk utforming og estetikk, grad av utnytting, parkering m.m.).
- Utrede arealinnspill om nye utbyggingsområder og ubebygde områder i gjeldende kommuneplan opp mot dyrka mark, verdifulle naturområder, kulturlandskap friluftsområder og karbonrike myrområder, der det er relevant

5.2. Boliger og bomiljø

Her er vi

Boområdene i Karmøy kommune har gode lokale kvaliteter, godt bomiljø med viktige møteplasser og ofte sterk stedsidentitet. Bosettingsmønsteret i kommunen er delvis konsentrert rundt de tre byene, tettsteder og mindre lokalsamfunn, og delvis spredt uten direkte tilknytning til etablerte steder.

Det er ikke et reelt behov for nye arealer til boligformål i planperioden. Dette er understreket ved rullering av kommuneplanens arealdel både i 2008 og 2015, og i planstrategi 2020-2023.

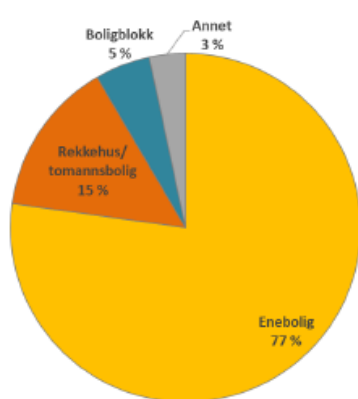
Arealregnskap for boligbebyggelse i gjeldende kommuneplan viser at vi pr. 2021 har over 5000 da ledig boligareal. I tillegg er det et stort potensiale for nye boliger innenfor sentrumsområder og kombinerte utbyggingsformål. Tabellen viser at det er boligreserver i alle soner i kommunen og arealene ligger for en stor del utenfor gange- og sykkelavstand til by eller tettsted. Ca 50 % av arealreservene er uregulerte boligområder.

	Sone 1	Sone 2	Sone 3	Sone 4	Sone 5	Hele kommunen (daa)
Fortetting i by/tettsted	52	78	29	26	46	231
Utbyggingsfase 1-3	15	1256	433	216	204	2124
Utenforby/ tettsted	434	165	474	866	1082	3021
Totalt ledig areal i sonen	501	1499	936	1108	1332	5376

Store arealer avsatt til boligformål har gjort at boligveksten har skjedd litt her og litt gjennom flere kommuneplanperioder, der utbyggere har fått tilgang på tomter. Dette gjør at kommuneplanen fungerer dårlig som styringsverktøy for utviklingen, og kapasitetsbehovet på tjenester som skoler, barnehager og helsetjenester er uforutsigbar. Utbygging og drift av tjenestetilbud, teknisk infrastruktur og lekeområder er svært kostbart både for kommunen og utbyggere. Spredt

boligbygging gjør at det for mange er lange avstander til daglige gjøremål som jobb, tjenestetilbud, fritidstilbud og innkjøp, og befolkningen er i stor grad avhengig av bilen som fremkomstmiddel. Ifølge meklingsprotokollen fra kommuneplanprosessen mai 2015 skal det gjennomføres boliganalyse ved neste rullering av kommuneplanens arealdel.

Befolkningen i Karmøy kommune er forventet å vokse med 805 personer fra 2020 og fram til 2050, ifølge SSBs hovedalternativ. Framskrivningen viser at veksten i all hovedsak kan komme i eldre aldergrupper, mens befolkningen i yrkesaktiv alder og også i aldersgruppen under 19 år kan synke. (*Scenarioutredning for Karmøy kommune*). Den nasjonale trenden, også i koronaåret 2021, er at befolkningen øker i de sentrale områdene. Det er ingen endring som tyder på en økning i flytting fra områder med høy og svært høy sentralitet til områder med lavere sentralitet. Antall aleneboende er en økende gruppe i Norge (*Future Living-rapport Flyttestrømmer 2021*, Prognosesenteret).

I de senere år har det blitt bygget i snitt 150- 200 nye boliger årlig i Karmøy kommune. Dette tallet forventes å gå drastisk ned i årene fremover gitt at befolkningsprognosen fra SSB slår til.

I 2020 var det i overkant av 19000 boliger i Karmøy kommune, 77 % er eneboliger, 15 % er rekkehus/ tomannsbolig og kun 5 % er leiligheter i boligblokk. Tilsvarende tall for Norge er 49 % enebolig, 21 % rekkehus/ tomannsbolig og 25 % boligblokk (*Scenarioutredning for Karmøy kommune*). Dette gjør boligmarkedet lite fleksibelt og tilpasset befolkningens endrede boligbehov gjennom livet.

Hit vil vi

Gode og inkluderende bomiljø skal gjelde alle innbyggere i Karmøy kommune. Gode nærmiljø er viktig for trivselen til våre innbyggere og avgjørende for stabile bomiljø og nabolag med gode oppvekstvilkår.

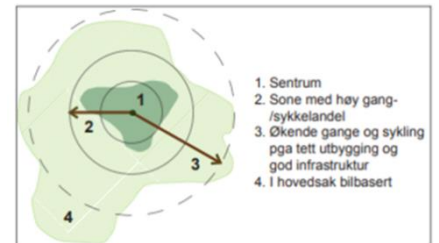
Demografiendringene vi står overfor med økt antall eldre vil påvirke boligbehovet i kommunen i årene fremover. Særlig for den eldre del av befolkningen vil det være viktig å satse på mindre boliger med nærhet til daglige gjøremål og tjenester i byene. Boligsosiale behov, reduksjon av geografiske levekårsforskjeller, og mangfoldige og inkluderende bomiljøer er også tema som vil påvirke hvor og hvordan boliger bør utvikles i tiden fremover. Boligpolitikken må bidra til å redusere geografiske levekårsforskjeller, sikre boliger for enkelte grupper, og tilrettelegge for innovative boformer som ivaretar mangfoldet i befolkningen.

Det må legges til rette for en enklere hverdag der flest mulig bor nær sine daglige gjøremål, slik at de ikke er avhengig av bil, men kan gå og sykle. En tettere utbygging vil gi økt kundegrnlag for et godt kollektivtilbud på de lengre reisene. Kommunen trenger forutsigbarhet i boligutviklingen for å kunne gjøre riktige investeringer i skolestruktur og tjenestetilbudet for øvrig. Grønnstruktur, kulturlandskap og landbruks- natur- og friluftinteressene må ikke bygges ned på bekostning av boligbyggingen, men sikres som kvaliteter til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.

Hvordan oppnår vi målene

Planen må undersøke hvordan det kan legges til rette for en mer miljømessig, sosial og økonomisk bærekraftig boligutvikling. Arealstrategien legges til grunn for vurdering av arealinnspillene. Det må vurderes om ledige boligarealer som er i strid med arealstrategien, - som har behov for store investeringer i infrastruktur - og/ eller ligger i sårbart landskap bør tas ut og tilbakeføres til LNF. Krav til boligtetthet veies opp mot kvalitet i området. Jo tettere man bygger, jo høyere kvalitetskrav stilles til gode møteplasser, friområder og andre felles arealer.

Regulering og utbygging av boligarealene i kommuneplanen bør skje i en prioritert rekkefølge innenfra og ut i byene og tettstedene for å ha en forutsigbar utvikling. Soner med høyest gang- og sykkelandel og etablert infrastruktur bygges ut først. (Prinsippsskisse fra ATP Haugalandet 2017).

Kommuneplanen må undersøke hvordan det kan legges til rette for et differensiert og fleksibelt botilbud tilpasset ulike aldersgrupper og brukergrupper, med ulike behov og ønsker. Kommuneplanen må legge til rette for trygge og attraktive bomiljø og lokalsamfunn med fellesarenaer, møteplasser og fysisk aktivitet for alle deler av befolkningen. Helsefremmende lokalsamfunn og fysisk aktivitet for alle er to av innsatsområdene i folkehelsearbeidet ifølge handlingsplan for folkehelse 2021-2023. Generasjonsskifter, stedstilhørighet og dugnadsånd vil opprettholde levende lokalsamfunn. Bevaring og gjenbruk av eksisterende boligmasse bidrar til å nå bærekraftmålene.

Utredningsbehov og oppgaver:

- Kartlegge arealreserver og fortettingspotensial i boligområdene i gjeldende plan (arealregnskap og kart)
- Undersøke hvilke plangrep som bidrar til en miljømessig, sosial og økonomisk bærekraftig boligutvikling. (boliganalyse)
 - Kartlegge oppvekstmiljø i og i tilknytning til byer, tettsteder og lokalsamfunn (trygg skoleveg og sykkel avstand til skole og barnehage, grønnstruktur, nærmiljøanlegg)
 - Kartlegge hvor det er infrastruktur med ledig kapasitet på vann- og avløpsnett, brannvann, veg, anlegg for gående og syklende
 - Undersøke hvordan kommuneplanen kan sikre gode bomiljø og et differensiert boligtilbud tilpasset endrede behov gjennom livet
 - Undersøke hvordan kommuneplanen kan bidra til korte daglige reiser
- Sile arealinnspill om nye boligområder opp mot vedtatt arealstrategi (generell KU)
- Vurdere arealinnspill om nye boligområder opp mot vedtatt jordvernstrategi (generell KU)
- Utrede arealinnspill om nye utbyggingsområder og ubebygde områder i gjeldende kommuneplan opp mot dyrka mark, verdifulle naturområder, kulturlandskap, friluftsområder og karbonrike myrområder
- Vurdere å re-lokalisere/ ta ut ledige boligområder i gjeldende plan med bakgrunn arealstrategi og utredninger
- Utarbeide bestemmelser for utearealer og lek, høyder, arkitektonisk utforming og estetikk, grad av utnytting, boligsammensetning, parkering m.m.)

5.3. Sosial infrastruktur

Her er vi

Sosial infrastruktur i Karmøy kommune preges av en spredt lokalisering, der strategisk arealutvikling og tilgjengelighet for myke trafikanter i liten grad har vært styrende. Dette har svekket grunnlaget for vekst og utvikling i byene og tettstedene, og mange er avhengig av bil for å komme til tjenestetilbudene. Stor ledig utbyggingskapasitet og spredt boligutvikling gjør det utfordrende for kommunen å forutse kapasitetsbehovet på sosiale tjenester som skoler, barnehager og helsetjenester.

Hit vil vi

Kommunen har en aktiv og helhetlig arealpolitikk for å videreutvikle tjenestetilbudet. Lokalisering av ny sosial infrastruktur som skoler, barnehager, sykehjem, omsorgsboliger og andre helserelaterte institusjoner, må ses i sammenheng med hvor folk bor og at tilbudet lokaliseres for å betjene flest mulig med miljøvennlig transport. Konsentrasjon av servicetilbud og andre publikumsrettede funksjoner i sentrum vil bidra til en styrket sentrumsutvikling, sosiale møteplasser og økt «byliv». Tilbudene blir mer tilgjengelig med sykkel og gange, og kollektivtransport for de som bor lengre unna.

Hvordan oppnår vi målene

Planen må undersøke hvordan det kan legges til rette for en miljømessig, sosial og økonomisk bærekraftig utvikling av tjenestetilbudet i Karmøy. Arealstrategien legges til grunn for kommuneplanens arealdel - ny service og tjenesteytende virksomhet legges til de tre byene. Kommunen har en viktig rolle som samfunnsbygger og pådriver for byutviklingen, og må gå foran i arbeidet med lokalisering av egen publikumsrettet og arbeidsplassintensiv virksomhet. Mulighet for omdisponering eller ny bruk av eksisterende arealer og bygningsmasse bør undersøkes før det tas et valg om å legge ut nye utbyggingsområder.

Utredningsbehov og oppgaver:

- Kartlegge arealreserver for service og tjenesteyting i gjeldende plan (arealregnskap)
- Kartlegge eksisterende skolekapasitet og barnehagekapasitet
- Undersøke kommunens behov for nye utbyggingsarealer, og vurdere omdisponering av eksisterende arealer og ny bruk av bygningsmasse
- Sile arealinnspill om nye utbyggingsområder opp mot vedtatt arealstrategi (generell KU)
- Vurdere arealinnspill om nye utbyggingsområder opp mot vedtatt jordvernstrategi (generell KU)
- Utrede arealinnspill om nye utbyggingsområder og ubebygde områder i gjeldende kommuneplan opp mot konsekvenser for dyrka mark, verdifulle naturområder, kulturlandskap, friluftsområder og karbonrike myrområder
- Vurdere å re-lokalisere/ ta ut ledige områder i gjeldende plan med bakgrunn i utredningene
- Undersøke hvordan kommuneplanen kan sikre god arkitektur og kvalitet på bygg og uteområder

5.4. Næring og arealkrevende handel

Her er vi

Kommunens vekst og økonomiske handlingsrom er i stor grad avhengig av utviklingen i næringslivet i kommunen og i regionens felles bo- og arbeidsmarked. Konjunktursvingninger har vist seg å skape store ringvirkninger både for demografiutvikling og kommunens inntekter. Rapporten *Regionale utviklingstrekk 2020* viser at Rogaland fortsatt er et fylke som er sterkt avhengig av oljesektoren. 51,6 % av verdiskapningen i Rogaland er basisnæringer. Kun 9 % av økonomien er sirkulær, og trenden er negativ. Gjenbruk og resirkulering er likevel økende innen flere sektorer. Næringsaktiviteten i Karmøy kommune gjenspeiler den regionale trenden. Karmøy er vertskommune for flere sentrale næringsområder, og har relativt sett en stor andel tyngre næringsvirksomhet. Ifølge kommunens næringsplan 2017 har Karmøy lav arbeidsdekning, 27 % (ca 4.500 personer) arbeider utenfor kommunen, de fleste av disse pendler til Haugesund.

Gjeldende kommuneplan har nesten 3000 da ledig næringsareal. I tillegg er det lagt til rette for noen former for næringsetablering under andre arealbruksformål. En stor del av næringsområdene åpner for kontoretableringer uten at de har noen tilknytning til senterstrukturen. Tabellen viser hvilke arealreserver til ulike næringsformål som finnes i gjeldende kommuneplan pr. 2021.

	Sone 1	Sone 2	Sone 3	Sone 4	Sone 5	Hele kommunen (daa)
Sentrumsformål	11	24	24	4	58	121
Næringsformål	98	230	473	2028	128	2957
Blanda formål	16	119	173	39	186	533
Turistformål	65					65
Totalt ledig areal i sonen	190	373	670	2071	372	3676

Hit vil vi

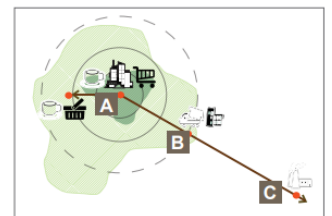
Å styrke omstillingsevnen for å tåle konjunktursvingninger er viktigere enn noensinne, og vi må omstille oss til en grønnere økonomi. For å kunne opprettholde økonomisk vekst over tid må forbruk og deponering erstattes av at ressursene ivaretas og får nye former. Å tilrettelegge for nærings synergier handler ikke bare om verdiskapning, men hvordan beslaglegge minst mulig areal og minst mulig utslipp til natur og miljø (Strategisk næringsplan 2017).

Karmøy kommune har potensiale for utvikling av havbruk og sjørettet næringsvirksomhet, og kraft og arealkrevende grønn industri. Kommunens rolle i utviklingen av ny industri må også ses i et regionalt perspektiv.

Hvordan oppnår vi målene

Planen må undersøke hvordan det kan legges til rette for at Karmøysamfunnet har en inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst som bidrar til økt investeringsvilje, verdiskaping, sysselsetting og et anstendig arbeidsmarked for alle. (Samfunnsdelens mål for arbeid og økonomisk vekst). De viktigste områdene kommunen kan ha sterk innflytelse på næringsutviklingen er arealdisponering, utvikling av næringsområder og infrastruktur.

Karmøy kommune må sørge for å ha et differensiert tilbud av næringsstomter, og legge til rette for rett virksomhet på rett sted. Ved rullering av arealdelen gjennomføres en kategorisering av ulike næringsformål etter prinsippet om rett

virksomhet på rett sted (ABC- kartlegging). Karmøy kommune samarbeider med Haugesund kommune når det gjelder ABC- kartleggingen av næringsområdene Norheim –Raglamyr. Kommunens arealstrategi for publikumsrettet og arbeidsplassintensiv virksomhet legges til grunn. Industri og plasskrevende næring og handel lokaliseres gjerne utenfor senterområder og tettbebyggelse. For denne type virksomhet er nærhet til transportinfrastrukturen viktigere.

Gjeldende kommuneplan har et stort overskudd av næringsarealer, og hovedfokuset må være rettet mot forvaltning og planlegging av eksisterende arealer ifølge vedtatt planstrategi 2020 – 2023. I denne sammenheng bør planen undersøke om eksisterende utbyggingsarealer har en hensiktsmessig lokalisering, om teknisk infrastruktur er etablert og/ eller ligger i sårbart landskap. Arealer som ikke møter dagens behov eller har forblitt urealisert gjennom flere KPL- revisjoner bør vurderes tilbakeført til LNF.

Kommunen har gjennomført en forstudie av næringspotensial i sjøarealene. Det er avsatt midler til videre arbeid med forprosjekt og hovedprosjekt. Mineralske ressurser, deponi/massemottak og arealplanlegging i sjø vil også være aktuelle tema i rullering av kommuneplanens arealdel.

Rogaland fylkeskommune har i samarbeid med kommunene i fylket startet opp arbeid med Regionalplan sjøareal havbruk. Arbeidet er i kartleggingsfasen. Dette arbeidet skal sammen med regionalplan landbruk og strategi for bioøkonomi inngå i en matstrategi for hele Rogaland. Regional plan for kraft- og arealkrevende industri er også startet opp, der Karmøy kommune representerer Haugalandskommunene i prosjekt- og styringsgruppe. Planarbeidene vil gi kommunen et godt kunnskapsgrunnlag for å vurdere potensialet for næringsutvikling innenfor disse områdene.

Utredningsbehov og oppgaver:

- Kartlegge arealreserver til næringsformål i gjeldende plan (Arealregnskap og kart)
- Kartlegge regulerte næringsområder utenfor byene som tillater handel, kontor og tjenesteyting
- Kartlegge hvor det er infrastruktur med ledig kapasitet på vann- og avløpsnett, brannvann, veg, anlegg for gående og syklende
- Kategorisere næringsområdene i gjeldende kommuneplan etter prinsippet rett virksomhet på rett sted (ABC- kartlegging)
- Kartlegge arealreserver for sjørettet næringsvirksomhet i gjeldende plan (land og sjø) og vurdere arealbehov for videreutvikling
- Vurdere arealinnspill om nye utbyggingsområder opp mot ABC- kartleggingen
- Utrede arealinnspill om nye utbyggingsområder og ubebygde områder i gjeldende kommuneplan opp mot konsekvenser for dyrka mark, verdifulle naturområder, kulturlandskap, friluftsområder og karbonrike myrområder
- Vurdere å re-lokalisere/ ta ut ledige områder i gjeldende plan med bakgrunn i utredningene
- Vurdere transformasjon av utbyggingsområder til næringsformål
- Utarbeide interkommunal strategi for handels- og næringsområder Norheim – Raglamyr (retningslinje ATP Haugalandet og regional planstrategi)
- Undersøke hvordan kommuneplanen kan sikre god arkitektur og kvalitet på bygg og uteområder

5.5. Fritidsbebyggelse og turisme

Her er vi

Turisme er en voksende næring i Karmøy. Skudeneshavn er den byen i Karmøy som i størst grad har markert seg som reiselivsdestinasjon, sammen med Olavskirken og Avaldsnes historiesenter, og Visnes gruvemuseum. Haugesund har de siste årene vært anløpssted for cruisebåter. Cruiseturismen har gitt ringvirkninger på hele Haugalandet. De siste årene, og særlig under koronapandemien, har bobilturisme hatt en økende trend i hele landet. Karmøy har i dag et par private campingplasser som har tilrettelagt for bobilturisme, 2 bensinstasjoner tilbyr tømning. Det er en pågående prosess for tilrettelegging for bobilturisme i byene.

Karmøy kommune er ikke en utpreget hyttekommune. Noe av bakgrunnen for det er kanskje nærheten til bolig- og arbeidsmarkedet på Haugalandet. Kommunen har likevel en stor andel hus, hytter og sjøhus til utleie, i Gamle Skudeneshavn er 30 % av bebyggelsen i bruk som ferieboliger, og det er ca 200 Airbnb- enheter i kommunen.

Gjeldende kommuneplan har 630 da ledig areal til fritidsbebyggelse med anslått potensiale for ca 800 enheter. Tabellen viser hvilke arealreserver som finnes i gjeldende kommuneplan.

	Sone 1	Sone 2	Sone 3	Sone 4	Sone 5	Totalt i kommunen (daa)
Ledig areal for fritidsbebyggelse	332	14		69	212	627
Ledig areal blanda formål		49				49
potensielt antall enheter	335	123		210	138	806

Hit vil vi

Turistnæringen i Karmøy er i vekst, men kommunen har et stort potensiale for å tilrettelegge for fysisk aktivitet og naturopplevelser for både innbyggere, hyttegjester og turister. Å ta vare på lokal egenart er en forutsetning for et godt reiselivsprodukt. Ifølge reiselivsplanen for Karmøy skal kommunen i sitt reiselivsarbeid bygge opp om naturbaserte opplevelser, lokal egenart, stimulering av aktivitetsturisme og grønt reiseliv. Opparbeidelse av stier, merking, etablering av parkeringsplasser og informasjon medvirker til å sikre verneverdier ved å kanalisere ferdsel og aktivitet. Å tilrettelegge for fritidsboliger, parkering og snuplasser for turbusser, kan være med på å styrke handel og byutvikling særlig i Skudeneshavn.

Karmøy kommunestyre gjorde et verbalvedtak i forbindelse med budsjettbehandlingen i 2020:

Vi ønsker fritidsboliger velkommen. Vi har fantastiske flotte naturområder i hele kommunen. Kommunestyret ser at det er et potensiale for flere fritidsboliger i kommunen, og ber om at det i arbeidet med kommuneplanens arealdel jobbes for å legge til rette for bygging av flere fritidsboliger.

Hvordan oppnår vi målene

Flere reiselivsaktører trekker frem et mangelfullt overnattingstilbud nær attraksjoner og for grupper som svakhet ved reiselivet i Karmøy. Planen bør undersøke hvordan arealbruk og infrastruktur kan legge til rette for økt overnattingstilbud i kommunen. En økning innen bobilsegmentet melder nye behov i forhold til tilrettelegging. Kommunen kan ikke selv drive kommersiell virksomhet, men kan

bistå med rådgivning til private aktører om etablering/utvidelse, samt se på muligheter for samarbeid med private/foreninger om drift og vedlikehold på egnede kommunale tomter.

Planen må undersøke hvilke områder som er best egnet til fritidsbebyggelse, og om arealer som har ligget udisponert gjennom flere kommuneplanperioder har ønsket lokalisering. Planen må avklare konflikt-potensiale med tanke på andre viktige samfunnsinteresser. Landbruks- natur og friluftsområdene og kulturlandskapet i Karmøy er under stadig press, særlig gjelder dette strandsonen.

Utredningsbehov og oppgaver:

- Kartlegge arealreserver til fritidsbebyggelse i gjeldende plan (arealregnskap)
- Kartlegge hvor det er infrastruktur med ledig kapasitet på vann- og avløpsnett, brannvann, veg, anlegg for gående og syklende
- Vurdere hvilke områder i kommunen som er best egnet for fritidsbebyggelse
- Utrede arealinnspill om nye utbyggingsområder og ubebygde områder i gjeldende kommuneplan opp mot konsekvenser for dyrka mark, verdifulle naturområder, kulturlandskap, friluftsområder og karbonrike myrområder
- Vurdere å re-lokalisere/ta ut ledige områder i gjeldende plan med bakgrunn i utredninger
- Vurdere lokalisering og arealbehov for å tilrettelegge for bobilturisme og turistbusser
- Undersøke hvordan kommuneplanen kan sikre god arkitektur og kvalitet på bygg og uteområder

5.6. Grønnstruktur

Her er vi

Karmøy kommune har sikret viktige friluftsområder i gjeldende kommuneplan, dels vist som grønnstruktur og dels vist som LNF- områder. Det kan likevel være nyttig å undersøke mulighetene for en mer sammenhengende grønnstruktur i tilknytning til byer og tettsteder. Gjeldende plan har ingen bestemmelser knyttet til grønnstruktur.

Hit vil vi

Når målet er fortetting og at veksten skal skje i byer og tettsteder, er det desto viktigere å sikre at verdifulle områder bevares mest mulig sammenhengende, og at viktige forbindelseslinjer blir ivaretatt i planen. Grønnstrukturen sikres i et helhetlig og langsiktig perspektiv, og tar særlige hensyn til naturmangfold, kulturmiljø, friluftsliv, landskapskvaliteter, strandsone, vassdrag og andre allmenne interesser.

Hvordan oppnår vi målene

Den overordnede grønnstrukturen i tilknytning til byer og tettsteder gjennomgås i rullering av kommuneplanens arealdel. Regional grønnstruktur innarbeides og detaljeres i planen. Friluftskartlegging i 2019, barnetråkk og mulighetsstudier for byene gir et nyttig kunnskapsgrunnlag for å vurdere om det er behov for endringer. Det kan være nyttig å se på om enkelte LNF- områder som har stor overvekt av friluftsjakter bør endres til grønnstrukturformål. Det kan også være aktuelt å vurdere om planen bør differensiere områder i grønnstrukturen med underformål som naturområder, turdrag, friområder eller parker.

På lengre sikt kan det være nyttig å utarbeide en egen Grønnstrukturplan for byer og tettsteder, som gjerne også viser en mer detaljert sammenheng mellom overordnet grønnstruktur, lokal grønnstruktur, strandsone, idrettsanlegg, balløkker, lekeplasser, turområder og turstier mm.

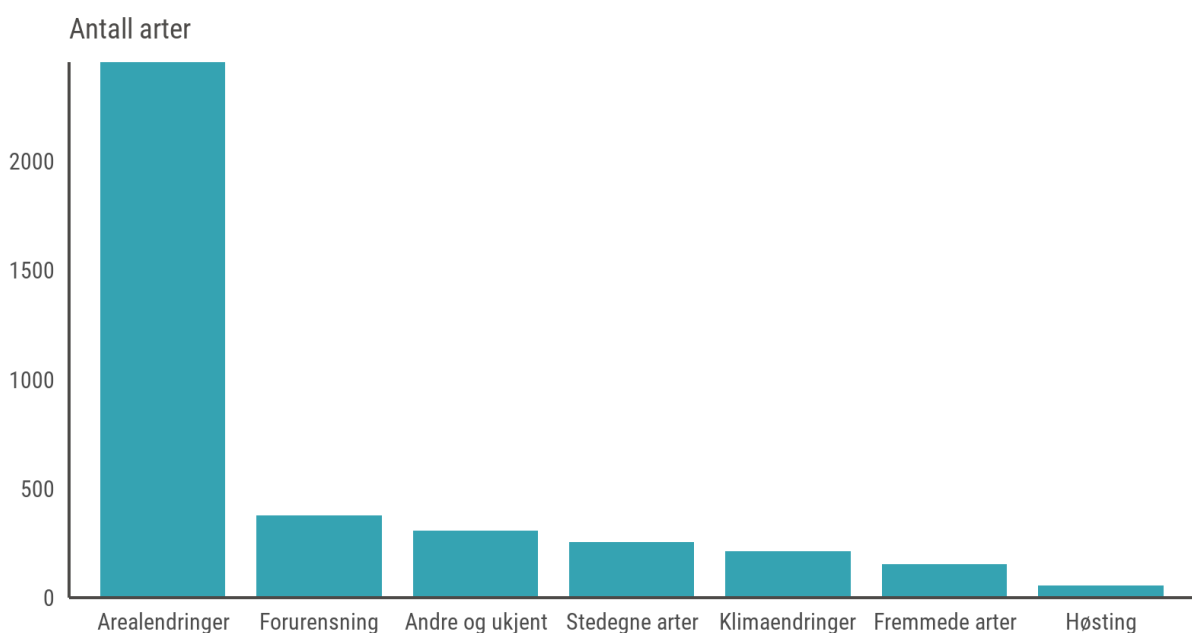
Utredningsbehov og oppgaver:

- Sikre en mer sammenhengende overordnet grøntstruktur i tilknytning til byer og tettsteder
- Vurdere om enkelte LNF- områder med stor overvekt av friluftsinnteresser bør endres til grønnstrukturformål
- Vurdere om planen bør differensiere områder i grønnstrukturen med underformål
- Sikre tilgjengelighet til strandsone og langs vassdrag
- Vurdere behov for hensynssoner for kulturmiljø og naturmiljø/ naturvernområder med bestemmelser for vern

5.7. Landbruks- natur og friluftformål, kulturlandskap

Her er vi

Aldri før har vi på globalt nivå endret og påvirket naturen så mye som de siste femti årene. En rekke arter og naturtyper er truet av utrydding – både globalt og i Norge. Arealendringer er den klart viktigste negative påvirkningsfaktoren for truede arter, både i Norge og globalt ifølge artsdatabanken.no

Landbruks- natur og friluftsområdene i Karmøy er også under stadig press. Planstrategi 2020-2023 påpeker at boligbygging, næringsområder og infrastruktur ekspanderer på bekostning av landbruksområder, naturområder og friluftsliv. Landbruksnæringen mister stadig posisjon De siste 12 årene er det bygget ned 790 dekar landbruksjord i Karmøy, til bolig, næring og samferdselsanlegg. Dette tilsvarer nedleggning av 3-4 gardsbruk. (Strategisk næringsplan Karmøy 2017).

Hit vil vi

Dyrka mark er et knapphetsgode, og det er primært arealplaner som setter viktige rammebetingelser for landbruksnæringen. Stortinget har fastsatt det årlige målet for omdisponering av dyrka mark i Norge til 4000 dekar. Rogaland fylke har mål om at årlig omdisponering i snitt ikke skal være mer enn 10 % (400 dekar). Karmøy kommunes jordvernstrategi 2019 gir følgende mål for arbeidet med kommuneplanen: *Karmøy kommune skal gjennom sin arealplanlegging – og forvaltning begrense nedbygging av jordbruksarealer. Årlig omdisponering av jordbruksarealer i Karmøy bør i gjennomsnitt ikke overstige 25 daa, eller 6 % av det regionale jordvernmålet for Rogaland.*

Formålet med naturmangfoldloven, som trådte i kraft i 2009, er å ta vare på mangfoldet i naturen ved bærekraftig bruk og vern. Naturen skal forvaltes slik at arter sikres i levedyktige bestander. Variasjonen av naturtyper og landskap skal opprettholdes. Særlig må myr sikres i mye sterkere grad enn det som har vært praksis i Karmøy til nå. Ei myr vokser med opptil 1 millimeter i året. Er myra fem meter dyp, er den ca. 5000 år gammel. Norske myrer lagrer minst 950 millioner tonn karbon. Det tilsvarer Norges årlige utslipp av klimagasser i 66 år. Myra er rasteplass for fugler, er levested for mange planter og dyr, demper flom, renses vann og lagrer karbon. (Sabima.no)

Tilrettelegging for friluftslivet er en viktig del av kommunens arealforvaltning og folkehelsearbeid. Tilgang til natur og grønnstruktur påvirker både fysisk og mental helse. Et av hovedmålene i temaplan for idrett og fysisk aktivitet 2021-24. er at kommunen skal ha idrettsanlegg og friluftsområder i nærmiljøet hvor folk bor. Behov for idrettsanlegg i kommunen er i stor grad dekket i dag, mens tilrettelegging for friluftsliv har et stort utviklingspotensial.

Karmøy kommune har en stor og rik kulturarv. Gjennom kulturminnene kan vi bedre forstå vår historie og vårt eget samfunn. Karmøy kommune har et ansvar for å bevare kulturminner både fra vår historie og vår egen tid for de kommende generasjoner, og integrere dem som en viktig del av samfunnsutviklingen.

Hvordan oppnår vi målene

Forholdet mellom vekst og vern av landbruksarealer og natur-, friluft- og kulturverdier må ifølge planstrategien 2020 -2023 være en av hovedprioriteringene i denne rulleringen. Ved å ivareta LNF-områdene sikrer kommunen vern av viktige ikke fornybare ressurser, og stanser ytterligere arealspredning. Planarbeidet må undersøke hvordan kommunen kan sikre jordvern, friluftsliv, kulturvern, naturmangfold og en bærekraftig massehåndtering til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner. Arbeid med å oppdatere LNF- kartlegging pågår, der også verdifulle kulturlandskapsområder kartlegges. LNF- og kulturlandskapsverdier i ledige utbyggingsarealer i gjeldende kommuneplanen kartlegges også, med tanke på å vurdere tilbakeføring til LNF- område/ grønnstruktur.

I arbeidet med jordvernstrategi ble det kartlagt et potensiale for tilbakeføring av jordbruksareal på 1.945 dekar som er vist til utbygging i kommuneplanen, men som ikke er regulert.

Jordvernstrategiens intensjon er at Karmøy skal bli en foregangskommune for vern av matjord. Karmøy kommune skal gjennom sin arealplanlegging og forvaltning begrense nedbygging av jordbruksarealer. Kjerneområde landbruk i regional plan skal vises som hensynsoner i kommuneplanen (Jordvernstrategien). Det er viktig å sikre sammenhengende LNF- områder, kjerneområde landbruk bør vises i planen.

Kommunedelplan for naturmangfold for Karmøy er under arbeid. Statsforvalteren har startet opp arbeid med Vest- Karmøy naturvernområde (landskapsvern), og det vurderes mulig nytt naturvernområde (biotopvern) på Avaldsnes. Disse planarbeidene vil gi et viktig kunnskapsgrunnlag og må følges opp i kommuneplanens arealdel. Verneområder vises som båndleggingssoner.

Karmøy kommune har gjennomført en kartlegging av friluftsområder i 2019, denne kartleggingen, sammen med LNF- kartleggingen vil gi et godt kunnskapsgrunnlag for arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Karmøy kommune er i gang med revisjon av kommunedelplan for kulturminner. Ny regional plan for kulturminner pågår. Vest- Karmøy naturvernområde er også et viktig kulturlandskap, som er sårbart for inngrep. Riksantikvaren og Rogaland fylkeskommune fastsatte i 2021 at Avaldsnes og det omkringliggende landskapet ved Karmsundet utgjør et såkalt KULA-område – det vil si et kulturhistorisk landskap av nasjonal interesse. Viktige kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap i Karmøy vises som hensynssoner i arealdelen, og planen bør utarbeide bestemmelser som sikrer vern av eldre bebyggelse, naustmiljø, gamle båtstøer, krigsminner og andre nyere tids kulturminner.

Utredningsbehov og oppgaver

- Oppdatere kommunens LNF- kartlegging. LNF- og kulturlandskapsverdier i ledige utbyggingsarealer i gjeldende kommuneplanen kartlegges også
- Utarbeide oversikt over vedtatte detaljreguleringer som er i konflikt med Landbruks-, natur-, friluft- og kulturlandskapsverdier
- Vurdere å ta ut ledige utbyggingsområder i gjeldende kommuneplan med bakgrunn i regionalt kjerneområde landbruk, ny LNF- kartlegging og utredninger for ulike utbyggingsformål.
- Vurdere å sikre verdier og samfunnsinteresser i kommuneplanen med bakgrunn i KDP Naturmangfold, KDP for kulturminner, kartlegging av friluftsområder, og pågående regional plan for kulturminner og Vest- Karmøy naturvernområde

5.8. Sjø og strandsoner

Her er vi

Strandsonen er definert som område av nasjonal verdi. I strandsonen skal det etter pb1 § 1-8 første ledd tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser. Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (2021) gir byggeforbud i 100 m- beltet, og gjelder også for eldre planer uten fastsatt byggegrense. Karmøy kommune er blant de kystkommuner i Rogaland med stort press på arealene i strandsonen. Karmøy har en lang kystlinje, men en stor del av strandsonen er utilgjengelig fra naturens side, eller er privatisert.

Hit vil vi

Kommunen må balansere de ulike interessene, og vurdere arealbruken i strandsonen langs sjøen og langs vassdrag i et helhetlig og langsiktig perspektiv. Naturkvaliteter som sanddyner, ålegress, tareskog mm er viktige leveområder for sjøfugl og andre arter og må sikres i planen. Økt tilgjengelighet til strandsonen for allmennheten er viktig for friluftslivet, og særlig viktig for utvikling

av byene våre som historisk har oppstått som følge av tilknytning til sjøen. Tilgjengelighet til strandsonen er også viktig for å styrke turistnæringen i kommunen.

Hvordan oppnår vi målene

Planen må avveie bruk og vern av sjøområdene med tilhørende strandsoner. Planarbeidet må undersøke hvordan kommunen kan sikre en god strandsoneforvaltning, der friluftsliv, kulturvern, naturmangfold, bruk av sjøarealer, klimatilpasning og overvannshåndtering sikres en bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner.

Kommunens pågående arbeid med kartlegging og oppfølging av ulovlig byggeaktivitet har en viktig signaleffekt og har stor betydning for å sikre allmennhetens tilgjengelighet i strandsonen. Ønske om private småbåtanlegg i sjø kommer ofte opp i forbindelse med detaljplaner i strandsonen. I forbindelse med revisjon av planen bør småbåtanlegg ses i en helhetlig sammenheng. Offentlig tilgjengelige båtopptrekk kan i mange tilfeller være en løsning som bedre ivaretar allmennhetens tilgjengelighet til strandsoner og sjø og som ikke legger et så stort beslag på strandsonen. Byggegrense mot sjø må fastsettes i arbeidet med kommuneplanen. I områder med etablert bebyggelse bør byggegrense settes i forhold til funksjonell strandsoner (i innbyrdes samspill med sjøen både økologisk, topografisk og bruksmessig). Det bør også vurderes om enkelte ubebygde utbyggingsområder med særlig verdi skal tas ut av kommuneplanen.

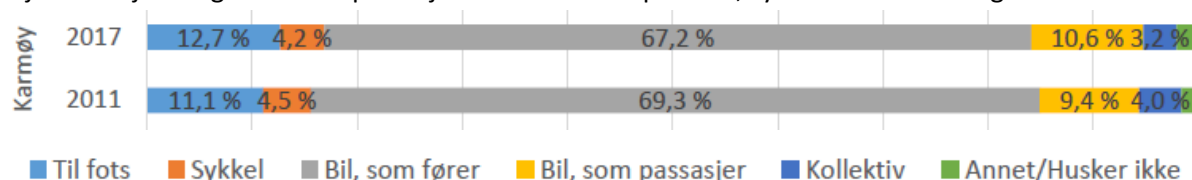
Utredningsbehov og oppgaver

- Kartlegge tilgjengelighet i strandsonen og langs vassdrag i tettbygde områder
- Kartlegge naturområder og havbruksinteresser i sjø (Matstrategi Rogaland)
- Utrede arealinnspill i sjø
- Vurdere og utrede nye områder for ankring og opplag i sjø
- Sikre tilgjengelighet i strandsonen i byene og tettstedene, ved å fastsette byggegrense mot sjøen og vurdere å ta ut/reducere enkelte byggeområder, bestemmelser om tilretteleggingstiltak i tilknytning attraksjoner/turmål
- Vurdere behov for nye småbåtanlegg og offentlige båtopptrekk

5.9. Mobilitet og teknisk infrastruktur

Her er vi

Mobilitet handler om å bevege seg. Reisevaneundersøkelsen for Haugalandet 2011 og 2017 viser at bilen er det dominerende reisemiddelvalget i Karmøy kommune. RVU 2017 viser at 67 % av alle reiser skjer som sjåfør og 11 % som passasjer. Gåandelen er på 13 %, sykkelandelen 4 % og kollektiv 3%.

Reisevaneundersøkelsene viser også at valg av reisemiddel har tett sammenheng med turens lengde, og mulighet for parkering. Derfor er det avgjørende å ha en arealbruk som legger til rette for korte avstander mellom de daglige gjøremålene og tilrettelegge for gåing sykling og kollektivtransport, dersom man skal lykkes i å dreie reisemiddelfordelingen i en mer miljøvennlig retning.

Hit vil vi

Norge skal være klimanøytralt i 2030 og et lavutslippssamfunn i 2050. Nye mål i samfunnsdelen og arealstrategien er avgjørende for kommunens bidrag til å nå de nasjonale klimamålene. Like viktig er folkehelseperspektivet, kommunen må legge til rette for at flere lever aktive liv og sykler og går til sine daglige gjøremål. God tilgjengelighet er viktig for alle, men særlig viktig for innbyggere med lav mobilitet. Tilgjengelighet blir stadig viktigere i årene fremover som følge av en større andel eldre i samfunnet.

Hvordan oppnår vi målene

Planen må undersøke hvordan det kan legges til rette for en bærekraftig og samordnet areal- og transportutvikling. Det er en klar sammenheng mellom spredt arealbruk og biltrafikk, og mellom korte avstander mellom ulike daglige gjøremål - og valg av andre og mer miljøvennlige og helsefremmende transportformer. God helse og stoppe klimaendringene er to av de 7 hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel. Arealstrategien følges opp i kommuneplanens arealdel for å bidra til flere korte daglige reiser. Karmøy kommune skal i løpet av de nærmeste årene ta stilling til nye bompengepakker på Haugalandet. Strategivalget for nye bompengepakker vil ha stor betydning for samfunnsutviklingen og potensiale for endret reisemiddelfordeling.

Planen må undersøke hvordan det kan legges til rette for god tilgjengelighet, sykling og gange i byer og tettsteder, og et godt kollektivtilbud på de lengre reisene. Trygg skolevei må prioriteres. Kommunen har gjennomført barnetråkk som viser skolebarns bevegelsesmønster. Arbeid med sykkelstrategi og hovedsykkelnett er i gang, og det er ønskelig å få gjennomført kartlegging av snarveier i byer og tettsteder. Kommunen er i gang med revisjon av kommunal vegnorm, og trafiksikkerhetsplanen skal revideres i planperioden. Infrastrukturen for de miljøvennlige transportformene kan vises i plankartet, og det kan også legges inn turstier. Tilgang på parkeringsplasser har stor betydning for om man velger bilen som transportmiddel. Det er gjennomført kartlegging av parkeringsplasser i byene, og belegget gjennom døgnet er registrert. Kartleggingen er et godt grunnlag for å utarbeide parkeringsstrategi og se på lokalisering og krav til parkering. Enkelte parkeringsarealer er gjerne sentrale byrom som kan omdisponeres og utvikles til gode møteplasser. Sykkelparkering bør også inngå i parkeringsstrategien.

Utredningsbehov og oppgaver:

- Gjennomføre overordnet mobilitetsanalyse (digital tvilling)
- Utarbeide tilgjengelighetskart for gåing, sykling og kollektiv (metode fra Trondheim) hvilke områder er det lettest å leve uten bil, avstand bolig – sentrum, butikk/ tjeneste, kollektivtilbud, hovedsykkelnett)
- Undersøke hvordan kommuneplanen kan legge til rette for gode mobilitetsløsninger tilpasset stedet
 - Utarbeide sykkelstrategi - definere hovedsykkelnett (pågår)
 - Utarbeide «metrokart» for gående og syklende i de 3 byene (pågår)
 - Utarbeide parkeringsstrategi - krav til bil- og sykkelparkering og ladestasjoner
 - Utarbeide gatebruksplaner for de 3 byene
 - Tilrettelegge for etablering av turstier, urban kyststi og sykkelrunder
 - Hovedanlegg for gange - og sykkel og kollektivtraseer vises i planen
- Avklare behov for båndleggingssoner for fremtidig hovedveganlegg

5.10. Klima og miljø

Her er vi

En av vår tids største utfordringer er klimaendringer. Klimaendringene påvirker både levekår, velferd og økonomi. *Klimaprofilen for Rogaland*, utarbeidet av Norsk Klimaservicesenter, oppsummerer hvilke konkrete utslag klimaendringene kan gi i Rogaland fram mot slutten av århundret. Profilen er basert på et scenario der de globale klimagassutslippene fortsetter i samme takt som de har gjort de siste tiårene.

I 2018 trådte statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning, i kraft. Planretningslinjen plasserer et tydelig ansvar hos kommunen for arbeidet med klimatilpasning. Kommuneplanen må sikre at arealbruken er tilpasset til konsekvensene av et klima i endring. Nedbygging av myr og skog fører til store årlige utslipp på grunn av tapte arealer ved viktig karbonlagringsfunksjon, tap av naturmangfoldet og økt press på artsmangfoldet. Naturlig fordrøying av overvann påvirkes også. Rogaland ligger blant topp tre fylker når det gjelder landbaserte utslipp ifølge *Regionale utviklingstrekk 2020*, 9,6 tonn CO² pr innbygger som er over landsgjennomsnittet på 8,3. Hovedgrunnen er en stor industri, - olje- og gassektor som utgjør nesten halvparten av utslippene, etterfulgt av sjøfart, jordbruk og veitrafikk. I veitrafikken er det personbiler som står for den største andelen med 0,47 tonn CO². Støy og luftforurensing rammer mange mennesker og påvirker folks helsetilstand.

Hit vil vi

Norge skal være klimanøytralt i 2030 og et lavutslippssamfunn i 2050. Dette innebærer redusert klimagassutslipp fra dagens 10 tonn (2015) til 1-2 tonn per innbygger i 2050. Til sammenligning var klimagassutslippene per Karmøybu i 2015 omtrent 11 tonn (KDP for klima og energi 2017). Et av målene i kommuneplanens samfunnsdel er å stoppe klimaendringene og styrke naturmangfoldet. Hovedmålene i Kommunedelplan for klima og energi 2017: *Karmøy kommune skal årlig redusere klimagassutslipp og energiforbruk i egen organisasjon og stimulere til at tilsvarende utvikling skjer i kommunesamfunnet. Karmøy-samfunnet skal være forberedt på og tilpasses klimaendringene.*

God arealplanlegging kan forebygge problemer med støy og dårlig luftkvalitet. Kommunen må ha et mål om at ingen ny støyfølsom bruk skal etableres i rød støysone, unntak kan gjøres i tettbygde strøk.

Hvordan oppnår vi målene

I kommunesektoren er oftest utslippene fra transportsektoren den største enkeltkilden, og arealbruken er den viktigste driveren for transportutviklingen. Samordna areal- og transportutvikling er derfor et av de aller viktigste virkemidlene for å redusere klimagassutslippene og sikre en grønn omstilling. Kommuneplanens samfunnsdel med arealstrategi følges opp i arealdelen som et viktig virkemiddel.

Kommunedelplan for klima og energi 2017-2020 sier at Karmøy kommune skal *Fortette eksisterende by- og tettstedsområder og redusere utbyggingen av landbruks-, - natur- og friluftsområder. En skal*

særlig vektlegge jordvern og arealplanlegging knyttet opp mot landbruket. Videre skal kommunen Arbeide for nullvekst i personbiltransporten, og i økende grad tilrettelegge for transportformer som gange, sykkel og kollektiv.

Planarbeidet må undersøke hvordan kommunen kan sikre bærekraftig klima- og miljøtilpasning, overvannshåndtering og massehåndtering. Ny KDP for naturmangfold, temaplan for klima, energi og miljø og temaplan for overvannshåndtering pågår og vil gi nyttig kunnskap. Kommunen skal utarbeide temaplan for massehåndtering i planperioden. Kommuneplanen kan stille krav til deponeringsplan i reguleringsplaner.

Karmøy kommune er tildelt klimasatsmidler i 2021 for kartlegging og vurdering av karbonrike naturområder. Bynære myrområder som er under press for utbygging skal kartlegges både med tanke på at de er karbonlagre, og at de fordrøyer vann. Kartleggingen vil øke kunnskapen om hvilken verdi enkelte naturområder har, med tanke på karbonlagring og økosystemtjenester, og gi et faglig grunnlag for å kunne sikre myrområdene mot utbygging.

Å forvalte dagens bygningsmasse på en god måte og restaurere i stedet for å bygge nytt kan også være et viktig bidrag til å nå miljø- og klimamålene. Planarbeidet må undersøke i hvilken grad kommuneplanen kan stimulere til restaurering og gjenbruk av eksisterende bygningsmasse som et ledd i å redusere klimautslipp.

Kommuneplanens arealdel må ha bestemmelser om havnivåstigning. Offshore Simulator Centre (OSC) har lagt inn klimascenario for havnivåstigning og bølgepåvirkning for Karmøys kystlinje. Det foreligger en rapport fra dette arbeidet.

Planarbeidet må undersøke hvordan kommunen kan sikre gode lydmiljøer for kommunens innbyggere. Ny støyretningslinje T-1442 2021 og ny veileder om støy for bruk i plansaker gir anbefalinger om hvordan vi forebygger negative helsekonsekvenser av støy og ivaretar og utvikler gode lydmiljøer ved planlegging og utbygging. Det er også satt kvalitetskriterier for ny støyfølsom bebyggelse.

Utredningsbehov og oppgaver:

- Kartlegge karbonrike naturområder (klimasatsmidler) og utarbeide oversikt over detaljreguleringer som er i konflikt med karbonrike myrområder
- Oppdatere kart- og kunnskapsgrunnlaget for flom, overvann, havnivåstigning og stormflo, evt skred og ras og sikre tilstrekkelige arealer til naturlig overvannshåndtering
- Utarbeide/ oppdatere støysonkart for vegtrafikkstøy, støy fra næringsvirksomhet og flytrafikk, og legge inn hensynssoner på plankartet.
- Vurdere behov for å re-lokalisere/ ta ut ledige utbyggingsområder i gjeldende plan med bakgrunn i ny kartlegging
- Redusere risiko og sårbarhet i planen ved å legge inn hensynssoner og båndleggingssoner
- Undersøke hvordan planens bestemmelser kan sikre en helhetlig håndtering og gjenbruk av matjord og rene masser, og bidra til bedre klimatilpasning av byggeområder og bygg

6. Krav til konsekvensutredning og Risiko- og sårbarhetsanalyse

Det skal utarbeides en konsekvensutredning i forbindelse med kommuneplanens arealdel, jf. pbl § 4-2 og forskrift om konsekvensutredning 2017. Konsekvensutredningen av arealdelen skal beskrive virkninger utbygging av nye områder eller vesentlig endret arealbruk i utbygde områder kan få for miljø og samfunn. Det skal også gis en vurdering av virkningene av de samlede arealbruksendringene i planen. Planprogrammet skal redegjøre for hvilke utredningstemaer som skal belyses nærmere i konsekvensutredningen, og hvilke alternativer som evt. vil bli vurdert. Det skal også redegjøres for hvilke forhold som skal avklares og belyses nærmere i senere regulering av områdene, jf. plan- og bygningsloven § 11-9 nr. 8.

Konsekvensutredningen av ny arealbruk vil bygge på eksisterende og ny kunnskap om miljø og samfunnsforhold, ny kartlegging, parallelle planprosesser, utredninger og analyser.

Alle arealbruksendringer etter plan- og bygningsloven skal ha en identifiserende risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse), jf. pbl § 4-3. ROS-analysen vil være en del av konsekvensutredningen.

Utredningsbehov og oppgaver	Metodikk	KU
<p>Generelle utredningskrav KPLA</p> <p>Utarbeide lokal befolkningsprognose 2020 – 2040 for grunnkretser og skolekretser</p> <p>Sile arealinnspill om nye utbyggingsområder opp mot vedtatt arealstrategi</p> <p>Vurdere arealinnspill om nye utbyggingsområder opp mot vedtatt jordvernstrategi (mål om maks årlig omdisponering)</p> <p>Risiko- og sårbarhetsanalyse</p>	<p>Kompas</p> <p>Innbyggerdialog*, vurdering opp mot arealstrategien som KU- tema, kvalitative vurderinger, intern medvirkning</p> <p>Innbyggerdialog*, vurdering opp mot jordvernstrategien som KU- tema, kvalitative vurderinger, intern medvirkning</p> <p>ROS- seminar, utvalg av tema</p>	<p>X</p>
<p>5.1 Bærekraftige byer og lokalsamfunn</p> <p>Kartlegge eksisterende besøksintensiv og arbeidsplassintensiv virksomhet i byer og tettsteder</p> <p>Gjennomføre en byform- og fortettingsanalyse i de tre byene - analysere sammenhenger mellom bebyggelse, byrom og gater - vurdere potensiale for fortetting for handel, kontor, tjenesteyting og boliger, og potensiale for å utvikle gode byrom og gater</p> <p>Analysere fremtidig behov for bruksareal til handel i kommunen for øvrig</p> <p>Vurdere en mer kompakt senterstruktur tilpasset stedenes størrelse</p> <p>Undersøke hvordan kommuneplanen kan legge til rette for å ta vare på eldre bebyggelsen som ressurs for byutviklingen</p> <p>Undersøke hvordan kommuneplanen kan sikre et differensiert boligtilbud og tilpasning til fortetting og transformasjon. (bestemmelser for boligsammensetning, utearealer, høyder, arkitektonisk utforming og estetikk, grad av utnyttning, parkering m.m.)</p>	<p>Sammenstilling av data, situasjonsbeskrivelse fra lokale aktører</p> <p>Augment City (OSC) digital tvilling/ GIS-visualisering, mulighetsstudiene, kvalitative vurderinger</p> <p>Handelsanalyse (konsulentbistand)</p> <p>KMD' s veileder, Mulighetsstudier for byene, reisevanedata 2017</p> <p>KDP kulturminner. Utarbeide arkitekturstrategi og norm for uterom i sentrumsområder</p> <p>Kvalitative vurderinger, analysere referanseprosjekter, Vurdering opp mot kommunens levekårsundersøkelse, medvirkning, bestemmelser</p>	

<p>Utrede arealinnspill om nye utbyggingsområder og ubebygde områder i gjeldende kommuneplan opp mot dyrka mark, verdifulle naturområder, kulturlandskap, friluftsområder og karbonrike myrområder, der det er relevant</p>	<p>Innbyggerdialog* Kvalitative utredninger med bakgrunn i kartlegging</p>	<p>x</p>
<p>5.2 Boliger og bomiljø</p> <p>Kartlegge arealreserver og fortetningspotensial i boligområdene i gjeldende plan</p> <p>Undersøke hvilke plangrep som bidrar til en miljømessig, sosial og økonomisk bærekraftig boligutvikling.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kartlegge oppvekstmiljø i og i tilknytning til byer, tettsteder og lokalsamfunn - Kartlegge hvor det er infrastruktur med ledig kapasitet på vann- og avløpsnett, brannvann, veg, anlegg for gående og syklende - Undersøke hvordan kommuneplanen kan sikre gode bomiljø og et differensiert boligtilbud tilpasset endrede behov gjennom livet - Undersøke hvordan kommuneplanen kan bidra til korte daglige reiser <p>Utrede arealinnspill om nye utbyggingsområder og ubebygde områder i gjeldende kommuneplan opp mot dyrka mark, verdifulle naturområder, kulturlandskap, friluftsområder og karbonrike myrområder</p> <p>Vurdere å re-lokalisere/ ta ut ledige boligområder i gjeldende plan med bakgrunn arealstrategi, analyser og utredninger</p> <p>Utarbeide bestemmelser for utearealer og lek, høyder, arkitektonisk utforming og estetikk, grad av utnyttning, boligsammensetning, parkering m.m.)</p>	<p>Manuelt arealregnskap, pilotprosjekt KMD**</p> <p>Gjennomføre boliganalyse (jfr meklingsprotokoll KPLA 2015)</p> <p>Sammenstilling av tidligere kartlegging og eksisterende info. Kvalitative vurderinger opp mot nasjonale forventninger, RPR barn & unge, håndbok aldersvennlige lokalsamfunn, ATP Haugalandet mm</p> <p>Innbyggerdialog*, kvalitative utredninger med bakgrunn i kartlegging</p> <p>Vurderinger opp mot og reisvanedata, vurdere kriterier for utbygging og utbyggingsrekkefølge ift avstand til skole, barnehage, grønnstruktur, sykkelnett og kollektiv. Vurdere kriterier for utbygging og utbyggingsrekkefølge ift etablert sosial og teknisk infrastruktur medvirkning</p> <p>Analysere referanseprosjekter, arkitekturstrategi, planbestemmelser</p>	<p>x</p> <p>x</p> <p>x</p>
<p>5.3 Sosial infrastruktur</p> <p>Kartlegge arealreserver for service og tjenesteyting i gjeldende plan</p> <p>Kartlegge eksisterende skolekapasitet og barnehagekapasitet</p> <p>Undersøke kommunens behov for nye utbyggingsarealer, og vurdere omdisponering av eksisterende arealer og ny bruk av bygningsmasse</p> <p>Utrede arealinnspill om nye utbyggingsområder og ubebygde områder i gjeldende kommuneplan opp mot konsekvenser for dyrka mark, verdifulle naturområder, kulturlandskap, friluftsområder og karbonrike myrområder</p> <p>Vurdere å re-lokalisere/ ta ut ledige områder i gjeldende plan med bakgrunn i arealstrategi og utredninger</p> <p>Undersøke hvordan kommuneplanen kan sikre god arkitektur og kvalitet på bygg og uteområder</p>	<p>Manuelt arealregnskap</p> <p>Innhente tallmateriale fra Skolebruksplan og barnehageplan. Situasjonsbeskrivelse fra skole& kultur</p> <p>Framskrivning av befolknings-sammensetning i Kompas, kvalitative vurderinger, medvirkning</p> <p>Innbyggerdialog*, kvalitative utredninger med bakgrunn i nytt regelverk, ny kartlegging</p> <p>vurderinger opp mot kartlegging og utredninger, medvirkning arkitekturstrategi, bestemmelser</p>	<p>x</p> <p>x</p>

<p>5.4 Næring og arealkrevende handel</p> <p>Kartlegge arealreserver til næringsformål i gjeldende plan</p> <p>Kartlegge regulerte næringsområder utenfor byene som tillater handel, kontor og tjenesteyting</p> <p>Kartlegge hvor det er infrastruktur med ledig kapasitet på vann- og avløpsnett, brannvann, veg, anlegg for gående og syklende</p> <p>Kategorisere næringsområdene i gjeldende kommuneplan etter prinsippet rett virksomhet på rett sted (ABC- kartlegging)</p> <p>Kartlegge arealreserver for sjørettet næringsvirksomhet i gjeldende plan (land og sjø) og vurdere arealbehov for videreutvikling av næringen</p> <p>Vurdere arealinnspill om nye utbyggingsområder og ubebygde områder i gjeldende kommuneplan opp mot ABC- kartleggingen</p> <p>Utredde arealinnspill om nye utbyggingsområder og ubebygde områder i gjeldende kommuneplan opp mot konsekvenser for dyrka mark, verdifulle naturområder, kulturlandskap, friluftsområder og karbonrike myrområder</p> <p>Vurdere å re-lokalisere/ ta ut ledige områder i gjeldende plan med bakgrunn i utredninger</p> <p>Vurdere transformasjon av annen arealbruk til næringsformål med bakgrunn i nye føringer</p> <p>Utarbeide interkommunal strategi for handels- og næringsområder Norheim – Raglamyr (retningslinje i ATP Haugalandet og regional planstrategi)</p> <p>Undersøke hvordan kommuneplanen kan sikre god arkitektur og kvalitet på bygg og uteområder</p>	<p>Manuelt arealregnskap og kart</p> <p>Gjennomgang av kommunens planbase</p> <p>Sammenstilling av tidligere kartlegging og eksisterende info</p> <p>Vurderinger opp mot ATP Haugalandet og arealstrategien, kvalitative vurderinger etter ABC- metoden, medvirkning</p> <p>Manuelt arealregnskap, Regional plan for havbruk, medvirkning</p> <p>Innbyggerdialog*, kvalitative vurderinger medvirkning</p> <p>Innbyggerdialog*, utredninger med bakgrunn i kartlegging</p> <p>Kvalitative vurderinger, medvirkning</p> <p>Vurderinger av attraktivitet/ konfliktnivå andre arealformål</p> <p>Samarbeidsprosjekt Haugesund kommune og Rogaland fylkeskommune</p> <p>arkitekturstrategi, bestemmelser</p>	<p></p> <p></p> <p></p> <p></p> <p></p> <p>x</p> <p></p> <p>x</p> <p></p> <p>x</p> <p></p>
<p>5.5 Fritidsbebyggelse og turisme</p> <p>Kartlegge arealreserver til fritidsbebyggelse i gjeldende plan</p> <p>Kartlegge hvor det er infrastruktur med ledig kapasitet på vann- og avløpsnett, brannvann, veg, anlegg for gående og syklende</p> <p>Vurdere hvilke områder i kommunen som er best egnet for fritidsbebyggelse</p> <p>Utredde arealinnspill om nye utbyggingsområder og ubebygde områder i gjeldende kommuneplan opp mot konsekvenser for dyrka mark, verdifulle naturområder, kulturlandskap, friluftsområder og karbonrike myrområder</p> <p>Vurdere å re-lokalisere/ ta ut ledige områder i gjeldende plan</p> <p>Vurdere lokalisering og arealbehov for å tilrettelegge for bobilturisme og turistbusser</p> <p>Undersøke hvordan kommuneplanen kan sikre god arkitektur og kvalitet på bygg og uteområder</p>	<p>Manuelt arealregnskap og kart</p> <p>Sammenstilling av tidligere kartlegging og eksisterende info</p> <p>Kvalitative vurderinger opp mot ulike verdier, sårbarhetsvurderinger, teknisk infrastruktur, medvirkning</p> <p>Innbyggerdialog*, utredninger med bakgrunn i kartlegging</p> <p>Kvalitative vurderinger, medvirkning</p> <p>Behovsbeskrivelse fra aktuelle enheter.</p> <p>Kvalitative vurderinger, medvirkning</p> <p>arkitekturstrategi, bestemmelser</p>	<p></p> <p></p> <p></p> <p></p> <p>x</p> <p></p> <p>x</p> <p>x</p>
<p>5.6 Grønnstruktur</p> <p>Sikre en mer sammenhengende overordnet grønnstruktur i tilknytning til byer og tettsteder</p> <p>Vurdere/utredde om enkelte LNF- områder som har stor overvekt av friluftsinnteresser bør endres til grønnstrukturformål</p> <p>Vurdere om planen bør differensiere grønnstrukturen i underformål</p>	<p>Gjennomgang av regional grønnstruktur, mulighetsstudier for byene, barnetråkk, kvalitative vurderinger</p> <p>Kvalitative vurderinger, medvirkning</p> <p>Kvalitative vurderinger, medvirkning</p>	<p></p> <p></p> <p>x</p>

<p>Sikre tilgjengelighet til strandsone og langs vassdrag</p> <p>Vurdere behov for hensynssoner for kulturmiljø og naturmiljø/ naturvernområder med bestemmelser for vern</p>	<p>Temaplan for overvann, gjennomgang av grønstruktur i gjeldende plan, kvalitative vurderinger</p> <p>Vurdering av bestemmelser i gjeldende plan, medvirkning</p>	
<p>5.7 Landbruks- natur og friluftformål, kulturlandskap</p> <p>Oppdatere kommunens LNF- kartlegging. LNF- og kulturlandskapsverdier i ledige utbyggingsarealer i gjeldende kommuneplanen kartlegges også</p> <p>Utarbeide oversikt over vedtatte detaljreguleringer som er i konflikt med dyrka mark, verdifulle naturområder, kulturlandskap, friluftsområder og karbonrike myrområder</p> <p>Vurdere å ta ut ledige utbyggingsområder i gjeldende kommuneplan med bakgrunn i regionalt kjerneområde landbruk, ny LNF- kartlegging og utredninger for ulike utbyggingsformål.</p> <p>Vurdere å sikre verdier og samfunnsinteresser i planen med bakgrunn i KDP Naturmangfold, KDP for kulturminner, kartlegging av friluftsområder, og pågående regional plan for kulturminner og Vest- Karmøy naturvernområde</p>	<p>LNF- kartlegging (pågår)</p> <p>Gjennomgang av kommunens planbase</p> <p>Kvalitative vurderinger, medvirkning</p> <p>Kvalitative vurderinger, medvirkning</p>	
<p>5.8 Sjø og strandsone</p> <p>Kartlegge tilgjengelighet i strandsonen og langs vassdrag i tettbygde områder</p> <p>Kartlegge naturområder og havbruksinteresser i sjø</p> <p>Utrede arealinns spill i sjø</p> <p>Utrede nye områder for ankring og opplag i sjø</p> <p>Sikre tilgjengelighet i strandsonen i byene og tettstedene, ved å fastsette byggegrense mot sjøen og vurdere å ta ut/reducere enkelte byggeområder</p> <p>Vurdere behov for nye småbåtanlegg og offentlige båtopptrekk</p>	<p>Kartlegging med utgangspunkt i potensielt tilgjengelig strandsone 2020 (https://kart.ssb.no), mulighetsstudiene, stedsanalyser, befaringer, medvirkning</p> <p>Regionalplan sjøareal havbruk</p> <p>Innbyggerdialog*, medvirkning</p> <p>Innbyggerdialog*, medvirkning</p> <p>Gjennomgang av byggegrense i KDP for byene, kvalitative vurderinger, medvirkning, bestemmelser om tilretteleggingstiltak i tilknytning til attraksjoner/turmål</p> <p>Behovskartlegging, medvirkning</p>	<p>x</p> <p>x</p> <p>x</p>
<p>5.9 Mobilitet og teknisk infrastruktur</p> <p>Gjennomføre overordnet mobilitetsanalyse</p> <p>Utarbeide overordnet tilgjengelighetskart for gåing, sykling og kollektiv – i hvilke områder er det lettest å leve uten bil</p> <p>Undersøke hvordan kommuneplanen kan legge til rette for gode mobilitetsløsninger tilpasset stedet</p> <p>Avklare behov for båndleggingssoner for fremtidig</p>	<p>Augment City (OSC) digital tvilling</p> <p>Metode fra Trondheim / Augment City (OSC) digital tvilling/ interkommunal boligstrategi</p> <p>Utarbeide sykkelstrategi - definere hovedsykkelnett (pågår)</p> <p>Utarbeide «metrokart» for gående og syklende i de 3 byene (pågår)</p> <p>Utarbeide parkeringsstrategi - krav til bil- og sykkelparkering og ladestasjoner</p> <p>Utarbeide gatebruksplaner for de 3 byene</p> <p>Tilrettelegge for etablering av turstier, urban kyststi og sykkelrunder (Temakart)</p> <p>Hovedanlegg for gange - og sykkel og kollektivtraseer vises i planen</p> <p>Avklaringer/ medvirkning</p>	

hovedveganlegg		
<p>5.10 Klima og miljø</p> <p>Kartlegge karbonrike naturområder (klimasatsmidler) og utarbeide oversikt over detaljreguleringer som er i konflikt med karbonrike myrområder</p> <p>Oppdatere kart- og kunnskapsgrunnlaget for flom, overvann, havnivåstigning og stormflo, evt skred og ras og sikre tilstrekkelige arealer til naturlig overvannshåndtering</p> <p>Utarbeide/ oppdatere støysonekart for vegtrafikkstøy, støy fra næringsvirksomhet og flytrafikk, og legge inn hensynssoner på plankartet.</p> <p>Vurdere å re-lokalisere/ ta ut ledige utbyggingsområder i gjeldende plan med bakgrunn i ny kartlegging</p> <p>Redusere risiko og sårbarhet i planen ved å legge inn hensynssoner og båndleggingssoner</p> <p>Undersøke hvordan planen kan sikre en helhetlig håndtering og gjenbruk av matjord og rene masser, og bidra til bedre klimatilpasning av byggeområder, bygg og anlegg (arealbruk i plan og utbyggingssaker, overvannshåndtering og klimagassberegning, restaurering og gjenbruk av eksisterende bygningsmasse).</p>	<p>Konsulentbistand</p> <p>Augment City (OSC) digital tvilling, temaplan overvann, rapport havnivåstigning, sammenstilling av info Temaplan overvann, kvalitative vurderinger, medvirkning</p> <p>Støykartlegging fra SVV og Avinor, konsulentbistand på kommunalt vegnett og næringsområder</p> <p>Kvalitative vurderinger, medvirkning</p> <p>ROS- analyse, ROS- seminar</p> <p>Kvalitative vurderinger, medvirkning, analysere referanseprosjekter, massehåndteringsplan, bestemmelser utarbeiding av veileder?</p>	

**Innbyggerdialog- digital innspillsløsning fra Multiconsult*

***På oppdrag for Kommunal- og moderniseringsdepartementet skal Rambøll og Henning Larsen i 2022 gjennomføre prosjektet «Gjennomføring av piloter og utvikling av veiledning for bruk av arealregnskap i kommuneplanprosesser». Karmøy kommune er valgt ut til å være pilotkommune.*

7. Gjennomføring av planarbeidet

Kommuneplanen gjennomgår en full revisjon med rullering av både kommuneplanens samfunnsdel og arealdel i inneværende kommunestyreperiode. Samfunnsdelen skal ferdigstilles før arealdelen.

Arbeidet med kommuneplans arealdel er hele kommunens prosjekt. Arbeidet skal preges av faglighet, åpenhet og samarbeid. Samarbeid for å nå målene er et av FN's bærekraftsmål som Karmøy har prioritert særskilt i kommuneplanens samfunnsdel.

Fremdrift

Ifølge vedtatt planstrategi 2020-2023 skal samfunnsdelen ferdigstilles før arealdelen. Revisjon av arealdelen skulle ifølge planstrategien startes opp i 2021 med forventet sluttvedtak i 2023. Arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel har tatt mer tid enn beregnet, noe som har fått konsekvenser for oppstart av arealdelen. For arbeidet med kommuneplanens arealdel er det planlagt følgende fremdrift:

Politisk organisering og forankring

Kommuneplanen er kommunens viktigste styringsdokument og forankres godt politisk i alle faser av planarbeidet.

Kommunestyret er kommunens øverste planmyndighet og skal fastsette planprogrammet og vedta kommuneplanens arealdel.

Formannskapet fungerer som politisk utvalg for planprosessen, og legger forslag til planprogrammet ut på høring iht vedtatt delegasjonsreglement. Formannskapet behandler også planprogrammet etter høring, førstegangsbehandler planforslaget før offentlig ettersyn og innstiller planforslaget til kommunestyret. Formannskapet holder kommunestyret orientert om framdriften i planprosessen.

Formannskapet gjorde vedtak om oppstart av kommuneplanens arealdel i sitt møte 06.12.2021, sak 126/21, og oppnevnte et **politisk arbeidsutvalg** til å følge opp de forestående planprosessene som skal lede frem til en ny versjon av kommuneplanens arealdel. Vedtak i sak 126/21:

1. *Formannskapet viser til vedtatt planstrategi 2020-2023, Kst-sak 60/20, og til behandling av forslag til kommuneplanens samfunnsdel, Fsk 107/21. Formannskapet slutter seg til at prosessen for å utarbeide en ny versjon av kommuneplanens arealdel nå startes opp.*
2. *Formannskapet fungerer som politisk utvalg for planprosessen.*
3. *Det oppnevnes et politisk arbeidsutvalg fra formannskapet til de forestående planprosessene som skal lede frem til en ny versjon av kommuneplanens arealdel. Utvalget består av følgende medlemmer:*
 - Svanhild Andersen (AP)
 - Rune Midtun (FRP)
 - Alf M. Grindhaug (KRF)
 - Randi Wisnæs (H)
 - Helge Thorheim (KL)

Vara for Andersen, Midtun og Grindhaug: Tor Asle Grønningen (SP)

Vara for Wisnæs og Thorheim: Jan Birger Medhaug (H)

4. Arbeidsutvalget er et underutvalg uten formell vedtaksmyndighet. Utvalget rapporterer jevnlig til formannskapet om status, framdrift og aktuelle problemstillinger som ønskes avklart. Det forutsettes at det etableres åpen og tett samhandling mellom utvalgets medlemmer og mellom utvalget og administrasjonen.
5. Forslag til arbeidsprosesser, oppstart, fremdriftsplaner, behov for utredninger, planforslag og opplegg rundt høringsprosess forelegges formannskapet.
6. Arbeidsutvalget får anledning til å gi sine refleksjoner rundt innkomne høringsuttalelser/innsigelser.

Administrativ organisering

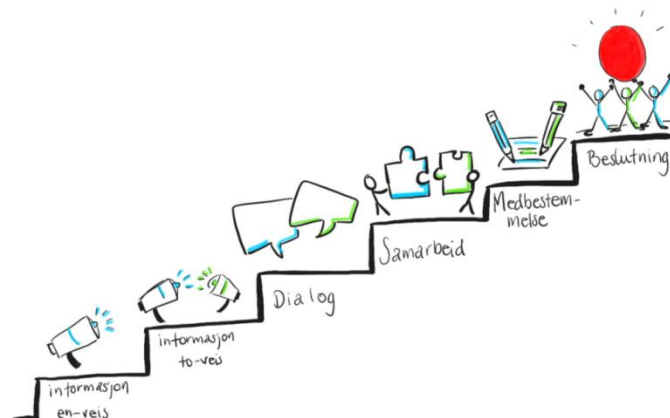
Kommuneplanen er også kommuneadministrasjonen sitt viktigste arbeidsverktøy. Eierskap til planen og god kunnskap om bakgrunn for det endelige plandokumentet er derfor viktig for at kommuneplanen skal fungere godt å være grunnlag for de beslutningene som tas i den daglige saksbehandlingen. Kompetansen på ulike fagområder som administrasjonen besitter er også en avgjørende ressurs i arbeidet med utformingen av kommuneplanens arealdel.

Rådmannen er ansvarlig for arbeidet med kommuneplanens arealdel, som administrasjonens øverste leder. **Kommuneplanlegger** organiserer prosessen med kommuneplanens arealdel, og er kontaktperson for politisk arbeidsutvalg. I administrasjonen organiseres planarbeidet som et prosjekt med en **administrativ arbeidsgruppe**. Arbeidsgruppen består av kommuneplanlegger, representanter for by- og samfunnsutviklingsavdelingen, kommunaldirektør teknisk og leder for areal- og byggesak. I tillegg opprettes det **faggrupper** satt sammen av fagpersoner med ulik kunnskap og interesser innenfor de ulike tema som det skal arbeides med underveis.

Utvidet ledergruppe holdes orientert om framdriften i planprosessen, og får planprogram og planforslag fremlagt til intern høring før sakene fremlegges for formannskapet. Det legges også opp til interne høring underveis for administrasjonen for øvrig.

Samarbeid og medvirkning

Opplegg for medvirkning skal konkretiseres nærmere i planprogrammet; jfr PBL § 4-1 og departementets Veileder om medvirkning i planlegging. Medvirkningstrappa illustrerer de ulike gradene av medvirkning, fra enveis informasjon til de formelle beslutningene.

Karmøysamfunnet skal preges av et levende lokaldemokrati. Tillitt er et viktig premiss som kan styrkes gjennom deltakelse, samarbeid og fellesskap. Når problemstillingene og målstrukturen er sammensatte, må kommunen utvikle nye arbeidsmetoder og samarbeidsrelasjoner for å støtte opp om visjonen: ***Sammen skaper vi en bærekraftig og inkluderende kommune.***

Utfordringsbildet og målsettingene vil kreve at kommunen tar i bruk nye arbeidsformer som sikrer at hele befolkningen får anledning til å engasjere seg i utviklingen av karmøysamfunnet. Karmøy kommune har et gjennomgående prinsipp om at «ingen skal etterlates», derfor har kommunen et særskilt ansvar for å legge til rette for samfunnsdeltakelse i utsatte grupper. Målsettingene, om samskaping, fra kommuneplanens samfunnsdel vil være førende for hvordan administrasjonen skal sikre medvirkning:

- Karmøy kommune har gjort det enkelt for innbyggerne å delta i samfunnsutviklingen.
- Karmøy kommune har økt anerkjennelsen og aktivt bidratt til et styrket sivilsamfunn.
- Karmøy kommune har gode rutiner, virkemidler og arenaer for inkludering og samskaping med næringslivet.
- Karmøy kommune fremmer innovasjon og har et tett samarbeid med ulike kompetansemiljøer.
- Karmøy kommune anerkjenner og styrker regionens rolle i utviklingen av et bærekraftig samfunn.

I arbeidet med en rullering av kommuneplanens arealdel vil det mest sannsynlig finnes til dels motstridende interesser. For å finne frem til de beste løsningene ønsker Karmøy kommune engasjement, bidrag og innspill fra alle deler av samfunnet: innbyggere, sivilsamfunn, næringsliv, kompetansemiljø og nabokommuner.

I første omgang vil kommunen holde seg på det nederste trinnet i medvirkningstrappa: **informere om innholdet i planprogrammet** på digitale flater, i media og informasjonsmøter – dette for at innbyggerne kan komme med innspill før planprogrammet endelig fastsettes. I høringsperioden for planprogrammet kan det gis generelle innspill til planprogrammet, og innspill til hva slags type medvirkning og prosess kommunen bør ha. Innspill til planprogrammet sendes på mail eller pr brev.

Samarbeid med statlige og regionale myndigheter skjer primært i **regionalt planforum**. Planarbeidet drøftes i Regionalt planforum både i oppstartsfasen (planprogrammet) og underveis i utarbeiding av planforslaget (minst en gang før offentlig ettersyn).

Når planprogrammet er fastsatt vil det bli satt i gang dypere og mer engasjerende former for medvirkning: Med utgangspunkt i temaene skissert i planprogrammet vil kommunen invitere til **ulike arbeidsverksted** underveis i prosessen. På disse vil det bli lagt til rette for at både interne og eksterne deltakere kan delta. For å sikre at ulike stemmer kommer til orde vil kommunen ta i bruk ulike metoder og arbeidsformer som sikrer en bred deltakelse. Politiske prosesser kan virke fremmedgjørende for dem som ikke kjenner dem. Derfor vil Karmøy kommune styrke demokratiet ved å fokusere mer på god kommunikasjon, innsikt i prosesser, involvering, medvirkning og samskaping.

Det vil bli **egne samordningsmøter med nabokommunene** Haugesund og Tysvær underveis i prosessen for å drøfte og avklare interesser og behov på tvers av kommunegrensene. Rogaland fylkeskommune har i 2021 etablert nettverk for overordnet planlegging på Haugalandet, som også er en nyttig arena for nettverksbygging og erfaringsutveksling mellom kommunene.

Ungdomsråd, eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne vil bli involvert underveis i prosessen ved egne møter med administrasjonen. Det legges opp til egne dialogmøter med **ulike interessegrupper** (næringsforeninger, grendautvalg m.fl)

Administrasjonen vil også være **tilgjengelige for publikum** ved utvidet kontortid på rådhuset og/ eller lokalt i kommunen i høringsperioden.

Arealinnspill

Samtidig med at planprogrammet legges ut til høring, varsles det oppstart av planarbeidet og det åpnes for **konkrete innspill til ny eller endret arealbruk i kommuneplanens arealdel**.

Plan- og bygningsloven stiller krav til **digitale plattformer** for medvirkning og innspill (§ 1-1, 5-2, 11-14). Samfunnsdelens mål om enkel deltakelse følges opp, bla ved at det legges til rette for arealinnspill i en digital kartløsning kalt **Innbyggerdialog**. Innbyggerdialog gjør det enklere å sende innspill, og gjør at alle innsendte arealinnspill til enhver tid er synlig for publikum via kartportalen. Dette bidrar til en mer åpen og transparent planprosess. Det legges ut link til Innbyggerdialog på kommunens nettside og løsningen vil ha en enkel brukerveiledning. Kommunen oppfordrer flest mulig til å benytte denne løsningen.

Det er også mulig å sende inn arealinnspill på vanlig måte for de som ønsker det.

Arealinnspill må inneholde:

- navn på innsender
- gnr/ bnr
- kartutsnitt
- arealformål i gjeldende kommuneplan
- forslag til nytt arealformål
- begrunnelse for forslaget

Sortering og vurdering av innkomne innspill

Innspill til planprogrammet behandles i forbindelse med fastsetting av planprogrammet.

Konkrete arealinnspill tas med i det videre arbeidet med kommuneplanens arealdel. Innkomne arealinnspill vil bli vurdert opp mot Samfunnsdelen med arealstrategi, fastsatt planprogram for arealdelen og andre føringer for planarbeidet. Innspill som ikke er i tråd med overordnede føringer siles bort tidlig i planarbeidet. Det vil bli fremmet en egen politisk sak om hvilke innspill dette gjelder.

Arealinnspillene som er i tråd med føringene, samt arealinnspill om justering av formålsgrenser eller arealinnspill som blir vurdert å ha stor samfunnsnytte, vil bli konsekvensutredet, jfr. forskrift om konsekvensutredninger § 6.

I høringsperioden for selve planforslaget vil kartportalen **Innbyggerdialog** være oppdatert med kommunens vurdering av arealinnspillene. Anbefalte endringer legges ut med gjennomført konsekvensutredning og risiko- og sårbarhetsanalyse. Ikke anbefalte innspill vil bli lagt ut uten videre utredning.

8. Referanser

Plan- og bygningsloven	https://lovdata.no/dokument/LTI/lov/2008-06-27-71
Naturmangfoldloven	https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-06-19-100?q=naturmangfold
FN's bærekraftsmål	https://www.fn.no/
KU- forskriften	https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-06-21-854
Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging	https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonale-forventninger-til-regional-og-kommunal-planlegging-20192023/id2645090/
statlige planretningslinjer	https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/reguleringsplanveileder/id2609532/?ch=3
T1442 Støyretningslinje	https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/retningslinje-for-behandling-av-stoy-i-arealplanlegging/id2857574/
KVU Haugesund	https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/konseptvalgutredning-kvu-haugesund/id2466811/
V712 Konsekvensanalyser	https://www.vegvesen.no/globalassets/fag/handboker/hb-v712-konsekvensanalyser-2021.pdf
Planlegging av by- og tettstedsstruktur(veileder KMD)	https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/t-1365-planlegging-av-by-og-tettstedsstr/id87758/
Sabima (myrområder)	https://www.sabima.no/
Håndbok i aldersvennlige lokalsamfunn (KS)	https://www.ks.no/fagomrader/velferd/aldersvennlige-lokalsamfunn/ny-handbok-i-aldersvennlig-samfunn-lansert/
Future living rapport Flyttestrømmer 2021	https://prognosesenteret.no/futureliving/
Regionale utviklingstrekk 2020	https://www.rogfk.no/vare-tjenester/samfunnsutvikling/regionale-utviklingstrekk-i-rogaland/
Regional plan for areal og transport på Haugalandet	https://www.rogfk.no/vare-tjenester/planlegging/gjeldende-planer-og-strategier/areal-og-transport/regionalplan-for-haugalandet/
RVU 2011 og 2017	https://www.rogfk.no/f/p1/i56788e4f-d0cc-4f3b-a733-a7939a91dec7/reisevaneundersokelse-haugalandet-2017.pdf
Klimaprofil Rogaland	https://klimaservicesenter.no/kss/klimaprofiler/rogaland
Andre regionale styringsdokumenter	https://www.rogfk.no/vare-tjenester/planlegging/gjeldende-planer-og-strategier/
Utredning av nye bompengepakker	https://www.rogfk.no/vare-tjenester/vei-og-kollektivtransport/bompengeprosjekter/nye-bompengepakker-pa-haugalandet/
Kommunal planstrategi, Kommuneplanens samfunnsdel, andre kommunale styringsdok	https://www.karmoy.kommune.no/politikk-og-administrasjon/styringsdokumenter/planer-gjeldende/